

10 gr.

ABC

10 gr.

NOWINY CODZIENNE

Nr. 234 A

Warszawa, wtorek 9 sierpnia 1938 r.

Rok XIII

„Szara Eminencja“ płk. Sławka

Płk. Matuszewski tworzy obóz „Narodowy“

przy pomocy sfer konserwatywnych i przemysłowych

Osobą, która na zewnątrz reprezentuje grupę pułkownikowską, jest płk. Sławek. Jest on jednak raczej osobą reprezentacyjną o głośnym nazwisku, prawie historycznym, która daje obozowi pułkownikowskiemu markę na zewnątrz. W subtelności gry politycznej raczej się nie wgłębia, nowych koncepcji nie tworzy, zagadnienia polityczne ujmując w sposób dość prosty i mało skomplikowany. W grupie pułkownikowskiej reprezentuje on czynnik woli.

SZARA EMINENCJA

Natomiast mózg polityczny reprezentuje w tej grupie płk. Ignacy Matuszewski. Od czasu swego ustąpienia ze stanowiska ministra skarbu, stoi on raczej na uboczu. Nie wysuwa się na plan pierwszy. To pozostawanie na uboczu nie znaczy bynajmniej, że płk. Matuszewski przestał się zajmować sprawami politycznymi lub, że nie odgrywa w nich dużej roli. Oznacza to jedynie, że jest on dzisiaj „szarą eminencją“ płk. Sławka i całej jego grupy.

Płk. Matuszewski pozostawił po sobie w społeczeństwie jako minister skarbu pamięć nienajlepszą. Reprezentował politykę, prowadzoną zresztą przez jego bezpośrednich następców utrzymywaną za wszelką cenę parytetu złota choćby kosztem niezmiernych ofiar całego gospodarstwa społecznego. W oczach więc społeczeństwa występuje płk. Matuszewski jako ten, który żądał od niego wielkich ofiar, a ofiary te zostały zmarnowane. W tych warunkach płk. Matuszewski woli działać za kulisami życia politycznego, woli nie wysuwać się na jego scenę.

Płk. Matuszewski jest człowiekiem zdolnym, energicznym, twórczym. Jego m. in. koncepcją jest lansowany przez prasę konserwatywną pomysł szerokiego „obozu narodowego“, w skład którego, jak o tym niedawno pisaliśmy, miałby wchodzić konserwatyści, grupa pułkownikowska i inne grupy niewiele mające wspólnego z prawdziwym pojęciem obozu narodowego.

Płk. Matuszewski ma być budowniczym nowego obozu. Ma on do tego liczne kwalifikacje, ma szeroko rozgałęzione stosunki w najrozmaitszych sferach i grupach.

PULKOWNICY Z PRZYLEGŁOŚCIAMI

Płk. Matuszewski jest jedną z podpór grupy pułkownikowskiej, w której odgrywa dużą — nieraz decydującą rolę. Występując więc z koncepcją szerokiego obozu narodowego, występuje jako pełnomocnik całej grupy. Może też liczyć na wszystkie przyległości grupy pułkownikowskiej. Również w sferach konserwa-

tywnych cieszy się płk. Matuszewski szerokimi wpływami — jest wyrocznią polityczną dla chadzącego zwykle swymi drogami Cato Mackiewicz, przez ks. Janusza Radziwiłła wywiera wpływ na „Czas“, młodzi konserwatyści z „Polityki“ uważają go za męża przyszłości.

W ostatnich czasach płk. Matuszewski zainteresował się grupą „Falang“, uważając, że może ona stać się czynnikiem, który pomoże do zrealizowania jego nowych koncepcji politycznych.

STOSUNKI WŚRÓD FINANSJERY

Wśród grup i organizacji narodowych, koncepcje płk. Matuszewskiego nie spotykają się z przychylnym przyjęciem. Może dlatego, że płk. Matuszewski jest typowym reprezentantem grupy pułkownikowskiej, może dlatego, że posiada rozległe stosunki w sferach finansowych i przemysłowych. Mówi się powszechnie o tym, że utrzymuje on stosunki ze znanym finansistą p. Szymonem Landauem i znanym przemysłowcem p. Alfredem Faltem, protektorat zaś, jaki udziela dwutygodnikowi gospodarczemu „Polityka Gospodarcza“ kierowanemu przez p. Lauterbacha, a popieranemu przez żydowski przemysł łódzki — jest powszech-

nie znany. Te rozległe stosunki nie są uważane w kołach narodowych za najlepszą kwalifikację do tego, by być on twórcą „nowego obozu narodowego“.

KONCEPCJA NR. 2

I dlatego zdaje się, płk. Matuszewski poza szeroką koncepcją polityczną — posiada koncepcję Nr. 2 węższą, stworzenie obozu

„narodowego“, któryby się opierał na pułkownikach i konserwatyście, dodając do tego ewentualnie tego rodzaju grupki jak: Polityka, Falanga i inne. W tak pomyślanym obozie, byłoby niewiele ludzi, którzy już od dawna wyznają ideały narodowe. Ale sztyld narodowy możnaby nad tego rodzaju imprezą polityczną zawiesić.

Komunikat sowiecki stwierdza

Japonia wszczęła działania wojenne przeciwko Sowieciom

MOSKWA, 8. 8. W konflikcie sowiecko - japońskim w ciągu ostatnich 24 godzin nastąpiło poważne zaostrzenie. W dniu wczorajszym wydany został po raz pierwszy krótki komunikat sztabu pierwszej armii kraju przy morskiego o sytuacji na froncie. Komunikat ten ma brzmienie następujące:

„Japonia wszczęła działania wojenne przeciwko Sowieciom. Sowieckie wojska wspomagane oddziałami artylerii przystąpiły do akcji mającej na celu usu-

nięcie oddziałów japońskich z terytorium ZSRR. Lotnictwo sowieckie brało wybitny udział w oczyszczeniu terenów z oddziałów japońskich. Wojska sowieckie zajęły wszystkie nie-

zbędne punkty strategiczne“. W ujęciu japońskim natomiast sytuacja na froncie, jak o tym świadczy depecha, którą zamieszczamy poniżej, przedstawia się nieco inaczej.

krotnie atakowały pozycje japońskie. W pewnej chwili wojska japońskie i sowieckie dzieliła jedynie odległość 200 m. Doszło wówczas do walki na białą broń, po której żołnierze sowieccy zostali odparci. Oddział czerwonych cofnął się o 400 m. Czołgi sowieckie podzielone na cztery grupy, ustawiły się naprzeciwko pozycji japońskich.

Doniesienia agencji „Domei“ rzucają ciekawe światło na dyscyplinę panującą w armii sowieckiej. Oto dowódca oddziału 20-tu czołgów sowieckich i wszystkie załogi czołgów zostali rozstrzelani za dezercję, gdyż usiłowali zająć wygodniejsze pozycje z tyłu linii frontu.

Krwawe walki na bagnety Nagły atak sowiecki odparty

TOKIO, 8. 8. Agencja „Domei“ donosi: „Oddziały sowieckie przeprowadziły w poniedziałek o

godz. 2-ej nad ranem dwa nowe ataki na wzgórze 52. Oba te ataki zostały odparte, po czym o godz. 6.30 rano zapanowała chwilowa cisza na froncie.

Pomiędzy godziną 7 a 11 rano w poniedziałek oddziały sowieckie w sile jednego batalionu, pod ostrą ognia artyleryjskiego, kilka-

Spór dyplomatów

Rozmowa Szigimetsu — Litwinow

Na odcinku rokowań dyplomatycznych przeprowadzona została

w niedzielę wieczorem rozmowa między ambasadorem japońskim w Moskwie a komisarzem Litwinowym. Jak wynika z tekstu tej rozmowy, opublikowanego w poniedziałek przez japońskie ministerstwo spraw zagranicznych, Japonia proponuje przerwanie działań wojennych z zachowaniem status quo w danym momencie.

Natomiast Sowiety żądają utrzymania status quo z przed dnia 29 lipca, to znaczy się według linii granicznej, ustalonej w porozumieniu rosyjsko - japońskim w Hun - Czanie, które sporne terytorium wraz z jeziorem Hassan przyznawało Rosji. W odpowiedzi na tę propozycję ambasador Szigimetsu wysunął projekt przerwania działań wojennych przy zachowaniu status quo sprzed dnia 11 lipca.

Spór dyplomatów nie zakończył się żadną konkretną decyzją. Jak widać jednak z opublikowanego wyżej komunikatu, ostatnie słowo w tym sporze, powiedziały kółka wojskowe: WOJNA!

J. W.

Słonecznie i ciepło Skłonność do burz

Przewidywany przebieg pogody w dn. 9 b. m.: pogoda słoneczna i ciepła o zachmurzeniu niewielkim w ciągu dnia.

W połudn.-zach. części kraju skłonność do burz. Stabe wiatry południowo-wschodnie.

Dziś w „ABC“ na str. 3-ej

Statut i regulamin Rotary
Jeśli nie można „nad“
to trzeba „pod“
Co na to władze administracyjne?

700-letnia tradycja

700 lat mija w bieżącym roku od śmierci najwybitniejszego z książąt śląskich Henryka I Brodatego. Rządy jego — stanowią okres wielkiego wpływu Śląska na pozostałe dzielnice polskie, pod jego bohem panowaniem jednoczyły się dzielnice piastowskie, Henryk Brodaty był władcą Śląska, Wielkopolski (wraz z odzyskaną ziemią lubuską), ziemiami opolskiej, krakowskiej, a wobec opieki nad Bolesławem Wstydliwym ziemiami sandomierskiej.

Dziś rocznica wielkiego władcy Śląska, którego znacząca część dziś nie jest pod panowaniem Polski, została zupełnie pominięta — a przecież z przypomnienia historii tego

okresu płynie wiele nauk politycznych, doniosłych wobec dzisiejszej sytuacji.

Wobec ostrego ataku hitlerizmu na Śląsk, wobec ciągłej i dobrze zorganizowanej propagandy niemieckiej, wobec przyjaźni wielkiego kapitału śląskiego z Niemcami i powstającego stąd uprzywilejowania gospodarczego Niemców — dziś traktuje się Śląsk jakby był on ziemią nawpół niemiecką, do której prawa mają zarówno Niemcy i Polacy.

Okres rządów Henryka Brodatego, gdy był on senio-rem rodu Piastów, gdy rozstrzygał spory między niezależnymi książętami Władysławem Łaskonogim i Władysławem Odonicem świadczy najlepiej

o tym, że Śląsk — mimo swego granicznego położenia — był ziemią rdzennie polską, że zainteresowania jego władców nie ograniczały się do spraw wewnętrznych dzielnicy, lecz ogarniały całość ziem Polski.

Stosunek władców innych dzielnic Polski do Henryka Brodatego, który już w roku 1230 przyjął tytuł „dux Silesiae Poloniae (t. j. Wielkopolski), et Cracoviae“. Świadczy o tym, że cała Polska uznawała wielkie znaczenie Śląska i że dzielnica ta przodowała reszcie kraju.

Dziś należy te fakty wydobyć z pyłu zapomnienia, dziś kiedy przeraża ilość „Niemców“ o rdzennie polskich na-

zwiskach, trzeba pamiętać o historycznej roli Śląska. Wszelkie usiłowania oddzielenia Śląska od innych części kraju, odizolowania życia śląskiego, czy traktowania Śląska jako jakiejś granicznej enklawy — to pomniejszanie Polski.

Śląsk, chociaż ze swego położenia stanowi ziemię kresową, musi brać pełen udział w życiu państwa polskiego. Odpowiedzią na wszelkie zakusy niemieckie na Śląsku musi być nie tylko zwieranie Śląska z życiem ziem centralnych, ale odzyskanie pełnego wpływu tej dzielnicy kraju na bieg życia narodowego — wpływu do którego daje prawo świat- na tradycja historyczna.

„ABC“ walczy o Wielką Polskę!

SIERPIEŃ

9

WTOREK

Dziś św. Jana
Jutro św. Wawrzyńca

SLONCE

Wschód Zachód

4-10 19-12

K V F V C

Wschód Zachód

17-54 2-26

Dł. dnia Ubyło

15-2 1-43

Nowy monopol „W. D. N.”

„Kto nie idzie z S. N. ten mason”
„Nie uchodzi! Nie uchodzi!”

(J. K.) „Warszawski Dziennik Narodowy” zabiera znow głos w dyskusji masonskiej, zamieszczając wstępny artykuł p. t. „Przeszłość i przyszłość”.

ŚLUSZNE ZASADY...

„Warszawski Dziennik Narodowy” słusznie pisze:

„Wszak walka o władzę w Polsce nie jest wcale ukończona. Największy optymistą w grupie rządzącej nie może twierdzić, że „elita”, która tę władzę trzyma w swym ręku, jest pewna swego jutra. Grupa rządząca nie posiada oparcia w szerokiej opinii, a — obok tego — jest wewnętrznie skłócona, nie skupia się już koło jednego autorytetu, nie godzi się na jeden program i na jeden plan działania. Wszak masoneria w Polsce istnieje nie przestając, są w dalszym ciągu te same łóża, jakie były, tkwią w nich ludzie mający wydane stanowiska w naszym życiu publicznym, mają swój własny pogląd na to, co się w Polsce dzieje, mają swoje środki działania, mają poparcie łóż zagranicznych...”

Nie jest tedy wcale rzeczą obojętną, co zamierzają na terenie naszej polityki wewnętrznej łóża polskie, jakie są zamiary ogólnej polityki wolnomularstwa. Nie jest też wcale rzeczą obojętną, co myślą się w łóżach o panach i możliwościach grupy rządzącej i co w tej grupie myślą się w stosunku łóż?

Słowem, chodzi o to, jaką rolę zamierza i jaką rolę będzie mogła odegrać masoneria w przebiegu tej fazy przeobrażenia stosunków wewnętrznych, jaka się rozpoczyna przez wybory samorządowe, a zakończy wyborem Prezydenta w roku 1940?

...A MYŚLE WNIOSKI

Z powyższych założeń „Warszawski Dziennik Narodowy” wywodzi następujące praktyczne wnioski:

Opinia publiczna zaś, ponczona ostatnią rozprawą o masonerii, powinna mieć na uwadze dwa fakty: Wolnomularstwo było, jest i będzie

czynnikiem w naszym życiu politycznym, zarówno wewnętrznym jak zewnętrznym; naczelnym wśród najbliższych celów jego działalności jest niedopuszczenie do władzy w Polsce Demokracji Narodowej.

Używamy tej ostatniej nazwy, bo najlepiej charakteryzuje, o co chodzi. Masoneria może się pogodzić z „patriotyzmem”, z pojętym na swój sposób „obozem narodowym”, może nawet strawić pewnego typu „nacionalizm” (taki z ograniczeniami — „ale”, „jednak” i t. p.), nie pogodzi się natomiast nigdy z „Endekami”. Bo wie, że my tutaj doskonale wiemy, do czego zmierzają łóża i — choć tylko z zewnętrznej obserwacji — znamy ich naturę. Z różnymi czynnikami — czasem nawet wrogimi zasadniczo wolnomularstwu — może ona dojść do kompromisu. Z „endekami” — nigdy!

Zachęcamy tedy naszych Czytelników do baczniejszego przyglądania się temu, co się dzieć będzie, i do stosowania do wydarzeń „hipotezy” masonskiej. Inaczej nie zrozumieją rozwoju wypadków i nie znajdą właściwych wskazań postępowania.

Postawmy kropkę nad „i”. Według „Warszawskiego Dziennika Narodowego” każdy, kto nie współdziała z „endekami”, t. zn. ze Stronnictwem Narodowym, jeśli już nie jest masonem, to co najmniej jest bardzo podejrzany o przynależność do tej organizacji. Przyjęcie się tego poglądu w społeczeństwie byłoby niesłychanie wygodne dla Stronnictwa Narodowego.

Dla społeczeństwa jednak taki punkt widzenia jest zbyt uproszczony. Masoneria niejednokrotnie występowała przeciwko Narodowej Demokracji. Natężenie tej walki było jednak różne.

Natężenie walki wzrastało wtedy, gdy Narodowa Demokracja stawiała się bardziej niezależna od

czynników masonskich, natężenie walki zmniejszało się wtedy gdy łóża masonskie uzyskiwały takie czy inne wpływy na terenie Narodowej Demokracji.

Trzeba pewne rzeczy powiedzieć jasno i wyraźnie. Masoneria może tolerować patriotyzm i nacjonalizm. Nie może tolerować patriotyzmu i nacjonalizmu, niezależnego od siebie.

Zaostrzenie walki z „endekami” następowało wtedy, gdy reprezentowała ona niezależny patriotyzm i nacjonalizm.

Dziś Narodowa Demokracja, reprezentowana przez Stronnictwo Narodowe nie może rościć sobie pretensji do tego by była w Polsce jedynym ośrodkiem nacjonalistycznym, od łóż niezależnym. Dziś takie same conajmniej prawa ma do tego ruch narodowo-radykalny. Dlatego też sugerowanie, że każdy, kto nie jest w Stronnictwie Narodowym wpadł w siła masonskie jest metodą, której nie wypada używać organizacji politycznej, wolnej od wpływów łóżowych.

Dobra obsługa i TANI TOWAR to KONFEKCJA MĘSKIEJ firma STEFAN FIBICH Al. Jerozolimskie 7

Wysokie koszty reprezentacji z kieszeni kupca i przemysłowca w izbie Przem.-Handlowej w Wilnie

Pisaliśmy już o sprawie wileńskiej Izby Przemysłowo-Handlowej, gdzie viceprezesem jest żyd Kaweński.

Zajmujemy się dziś niektórymi pozycjami preliminarza budżetowego Izby na rok 1938.

W wydatkach w paragrafie „Nieruchomość” znajduje się pozycja 8. określająca sumę preliminowaną na remont gmachu i lokalu biura Izby na 16 tys. zł.

Otóż jedna z sal I. P. H. została przyozdobiona kosztowną boazerią. Robotę wykonał żyd Pames, radca Izby przemysłowo-handlowej. Jakkolwiek były oferty przedsiębiorców chrześcijan, zostały odrzucone z nieznanych nam powodów. Skutki tandetnej roboty żydowskiej wkrótce dały o sobie znać. Boazeria bowiem popękała, tak, że trzeba było robić nowe ramy, aby poprawić popękane drzewo.

Drugi ciekawy punkt w preliminarzu I. P. H. to koszt utrzymania samochodu. Koszt remontu samochodu wyniósł 6000 zł. — a roczne utrzymanie 4000 zł. — Trzeba dodać, że samochód jest stosunkowo mało używany na wyjazdy służbowe natomiast często używa go p. viceprezes Kaweński.

Jeden z Wileńszczan opowiadał nam jak ze zdumieniem ujrzał, że do samochodu L. P. H. ładują się jakieś żydówki. Jak się później dowiedział była to rodzina p. Kaweńskiego.

Koszty reprezentacji p. prezesa Izby Przemysłowo-Handlowej w Wilnie preliminarzowane są dość hojnie — wynoszą bowiem 10000 zł. — W preliminarzu suma powyższa jest podana jako fundusz do dyspozycji zarządu. Większość jej jest przeznaczona na cele reprezentacyjne.

Wysokie są również koszty wyjazdów prezesa Izby. Wynoszą bowiem 8000 zł., podczas gdy diety i koszty na przejazdy radców (70) na posiedzenia i konferen-

cje wynoszą 5000 zł.

Tych kilka zacytowanych przez nas tytułów przykładu pozycji nie wzbudza zaufania do celowości gospodarki w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Wilnie.

15 z rzędu katastrofa Na „zakręcie śmierci” pod Brześciem n/B.

BRZEŚĆ n/BUGIEM, 8. 8. Na zakręcie, w pobliżu tak zw. Chutoru Ogińskich, wydarzyła się katastrofa samochodu, piętnasta z rzędu, na tym samym zakręcie.

Samochód, którym jechali znany z audycji radiowych, śpiewak, Stanisław Podgórski, kapelmistrz Opery warszawskiej p. Tylla oraz dziennikarz Dobrzyński, najechał na ukrytą w zaroślach zapórę kolejową. Samochód wywrócił się na tor, skutkiem

czego kapelmistrz Tylla doznał złamania ręki a pozostali odnieśli lżejsze obrażenia. Znajdujący się w pobliżu dróżnik, został uderzony sztabanem w głowę i skutkiem tego doznał wstrząsu mózgu.

Kapelmistrz Tylla za dwa tygodnie miał dyrygować orkiestrą w Operze berlińskiej. Złamanie ręki w obecnej chwili uniemożliwi mu prawdopodobnie wyjazd na tournée.

Kontrtorpedowce francuskie przybyły do Gdyni

GDYNIA, 8. 8. W poniedziałek o godz. 3 rano przybyły do Gdyni pod dowództwem komendanta wojkowej morskiej szkoły w Brest Komandora Barnoquin trzy kontrtorpedowce francuskie: „Jaguar”, „Chacal” i „Leopard”, mając na pokładzie uczniów szkoły morskiej.

Na spotkanie kontrtorpedowców francuskich wyjechali na holowniku „Lew” łącznikowi oficerowie komplementacji oraz at-

lache morski Francji Guillet.

Wchodząc do portu, zespół francuski oddał salut 21 strzałów, na co odpowiedział ORP „Baltyk”. Następnie zespół francuski oddał salut proporzycykowski dowodcy floty, a ORP „Baltyk” oddał również 11 strzałów.

O godzinie 9-ej okręty francuskie stanęły w basenie Prezydenta, na brzegach którego zgromadziła się licznie publiczność, witając gości francuskich.

17 osób rannych Dwa pociągi wpadły na siebie na wąskotorówce pod Sochaczewem

W nocy, z niedzieli na poniedziałek, wydarzyła się pod Sochaczewem na kolejach wąskotorowej groźna katastrofa, w której 17 osób odniosło rany. Pociąg osobowy prowadzony przez maszyni- stę Józefa Olcijnacza z Sochaczewa wpadł na wysokości stacji Trojanów na pociąg towarowy, idący w przeciwnym kierunku.

Wskutek zderzenia, oba pociągi uległy znacznym uszkodzeniom. Cztery robotnice jadące pociągiem osobowym zostały ciężko ranne, a 18 osób odniosło lżejsze obrażenia. Wszystkich

rannych przewieziono do szpitala powiatowego w Sochaczewie, gdzie udzielono im pierwszej pomocy.

W kilka godzin po katastrofie do Sochaczewa przybyła komisja śledcza, rozpoczynając dochodzenie dla ustalenia przyczyn wypadku. Prawdopodobnie winę za katastrofę ponosi dyżurny ruchu w Sochaczewie, Stefan Karas, oraz kierownik pociągu osobowego, który nie zawiadomił Sochaczewa z poprzedniej stacji o wyruszeniu pociągu.

Możliwościami gospodarczymi Lublina Interesuje się Wielkopolska

(JK) W dniu 9 b. m. o godzinie 6 rano, przybędzie do Lublina wycieczka przedstawicieli sfer przemysłowych, handlowych i rzemieślniczych z Wielkopolski. Uczestnicy wycieczki zwiedzą w Lublinie obiekty przemysłowe, po czym, o godz. 16. odbędą się w Zarządzie Miejskim

konferencja gospodarcza, w czasie której m. in. zostanie wygłoszony referat, p. t.: „Zagadnienia budownictwa mieszkaniowego, możliwości uzyskania mieszkań w Lublinie i w ośrodkach przyległych”. W wycieczce weźmie udział około 150 osób.

SYLWETKI I ZDARZENIA

Duff Cooper pierwszy lord admiralicji

Jacht „Enchantress” przybije za kilka godzin do portu gdyniejskiego, przywożąc na swym pokładzie pierwszego lorda admiralicji brytyjskiej Duff Coopera. Wizyta ma charakter najzupełniej prywatny, wypoczynkowy i może stanowić jedynie okazję do naskizowania sylwetki brytyjskiego ministra marynarki.

Duff Cooper, konserwatysta z urodzenia, rozpoczął swoją karierę parlamentarną w roku 1924, wchodząc do Izby Gmin z okręgu Oldham. Przed tym jeszcze zapisał swoje nazwisko chlubnie w rozkazach dziennych jednego z brytyjskich pułków grenadierów gwardii, w którego szeregach odbył kampanię wojenną.

Na terenie parlamentu Duff Cooper stał się wkrótce „gwiazdą”. Jego mowy słuchane były zawsze z dużą uwagą przez Izbę Gmin, jego wystąpienia czy to na stanowisku sekretarza finansowego ministerstwa spraw wojskowych, czy później od roku 1935

jako ministra spraw wojskowych, nacechowane były zawsze głęboką myślą, pewną swoistą oryginalnością i — co mu niejednokrotnie wytykano i zarzucano — wyjątkowym wśród Anglików „romantyzmem”.

Jako minister spraw wojskowych, Duff Cooper prowadził w pewnym okresie swego urzędowania ostrą walkę na dwóch frontach równocześnie: przeciwko radykalnej lewicy i niektórym kołom duchowieństwa angikańskiego. Przyczyną była kwestia zbrojeń i agitacji werbunkowej, którą Duff Cooper poprowadził z niespotykaną dotychczas energią. Naraziło go to politykom lewicowym, a równocześnie i niektórym, t. zw. pacyfistom religijnym. Przeciwno Duff Cooperowi wysunęło nawet zarzut, że mylnie interpretuje Pismo Święte.

Kampania ta wkrótce uciła, Duff Cooper nie stracił w niej nic ze swej popularności, a przeciwnie — dał się poznać jako cięty polemista, który umie i wykić i przekonać swoich przeciwników.

Dziś Duff Cooper ma nie plejady polityków angielskich — jest jedną z najbardziej popularnych osobistości zarówno wśród konserwatystów, jak i na lewicy. W londyńskich kołach towarzyskich p. Cooper (żona ma starszą lady Diana — znaną ze swej piękności, cieszy się wielką popularnością w high life angielskim) — są bardzo szczerze popularną jak i celona.

Min. Alfred Duff Cooper liczy 47 lat.

Pomnik w Szymborzu ku czci powstańców

Na zebraniu inowrocławskiego koła Związku Powstańców Wielkopolskich, uchwalono wnieść w Szymborzu, ku czci poległych powstańców pomnik. W tym celu powołano do życia specjalny komitet, który ma się zająć zrealizowaniem tej uchwały.

Zg n aktora filmowego

Zmarł w Szwecji aktor filmowy amerykański, Warner Oland, który zdobył sobie popularność w roli chińskiego detektywa, Charlie Chana. Zmarły aktor liczył 59 lat.

KINA CHRZESCIJANSKIE
Informacje o filmach dozwolonych dla młodzieży tel. 7.11-25.

AS (Grójecka 58): „Ostatni Mohikanin” i „Szpital lalek”.

HOLLYWOOD: Od poniedziałku nieczynne.

ITALIA: „Dama kameliowa”.

KINO PARAFI SW. ANDRZEJA (Chłodna 9): „30 karatów szczęścia”.

KOMETA: „Dziś i zawsze” i rewia MARS: „Złoto na ulicy”.

KINO MIEJSKIE (Hipotečna 8): „Tredowata”.

PRAGA: „Jedna z tysięcy” i „Pastrach opery”.

PRASKIE OKO: „Fat i Patachon w maju” i „W zamieci ognia”.

ROMA (Nowogrodzka 49): „Maski Lorda Blakeneya”.

SOKOL: „Dziwczatko z Variete” i „Wyszedzka w góry”.

STUDIO (Chmielna 7): „Andyjski Grobowiec”.

SORRENTO. (Krypska 34): „Nie oddam dziecka” i „Magnolia”.

SWIAT: „Tajny Agent” i „Sylwetki”.

Fabryka Frykolarzy
Jan Matuszewski
102. Morska 154,
Chmielna 33, Nowy Świat 40,
Marszałkowska 56.

Robotnik Polak zginął w katastrofie w kopalni złota

PORTO ALEGRO, 8. 8. Donosią Kurjatyby, że w kopalni złota „Timbitura” w Campo Largo zapadł się chodnik z powodu ulewnych deszczów, padających w ostatnich czasach.

Zpóźród 8 robotników, pracujących na tym chodniku, pięciu zostało zbicie zawczasu, a trzech pozostałych zostało zasypanych.

Echa tragedii w Tworzymirkach

Przeciw zwolnieniu Jerzego Karłowskiego, który stał pod zarzutem zabójstwa na osobie dzierżawcy majątku Tworzymirki w pow. śremskim, ale po umorzeniu dochodzeń w tym kierunku został zwolniony z aresztu śledczego, wniósł sprzeciw prokurator sądu okręgowego w Poznaniu. Aresztowany w związku z tragedią w Tworzymirkach zarządca tej majątności Branowski przebywa nadal w więzieniu.

Zmarł w Szwecji aktor filmowy amerykański, Warner Oland, który zdobył sobie popularność w roli chińskiego detektywa, Charlie Chana. Zmarły aktor liczył 59 lat.

Ankieta ochotnicza

Nie może być głodny

któ walczył za Ojczyznę
Głód Ślązaka w ankiecie ochotniczej

Bardzo obszerną odpowiedź na ankietę przesyła nam, p. Jan Masoń, Ślązak z Bytomia. Zamieszczamy ją w całości:

CZĘŚĆ I.

1. JAKIE UPRAWNIENIA WINY BYĆ PRZYZNANE B. OCHOTNIKOM Z 1920 R.?

Uprawnienia nie wielkie: Nie wolno krzywdzić ich, tj. nie wolno stawiać na równi ze zwykłymi zjadaczami polskiego chleba itp. obywatelami, egoistami, którzy widzą zasługę w tym, że się urodzili w Polsce. Nie mam samych tylko żydów na myśli!

Jeśli zarządzaniem losów (i naszego Rządu!) koniecznie muszą być bezrobotni w Polsce, to niech imi nie będą ci Polacy, którzy nieśli w tym, że się urodzili w Polsce. Nie mam samych tylko żydów na myśli!

2. JAK ZORGANIZOWAĆ POMOC BEZROBOTNYM B. OCHOTNIKOM Z 1920 R.?

a) Nie powinno być w zasadzie ani jednego bezrobotnego Polaka, który nie miałby w ofierze dla Ojczyzny! Bezrobotny b. ochotnik frontowy to... to niby "dowód", że "nie warto walczyć i umierać za Ojczyznę". Wszelkie gadanie o prawdziwej polskości, o prawdziwym patriotyzmie — na taki czy inny występ zrozpaczonego ochotnika - głodomora — to nawet psu na budę się nie zda. Ludzie mu się nie jeść, aby żyć — a żyć trzeba, aby móc walczyć i umierać za Ojczyznę...

b) Jeśli są wzgl. będą bezrobotni

ni b. ochotnicy frontowi, spowodują podwyższenie wieków czy innych powodów niezdołności do zarobkowania, należy ich objąć specjalną opieką ustawową — w formie obstarczania im pracy na równi z inwalidami wojennymi, lub też w formie udzielania im pomocy finansowej wzgl. materialnej przy kolonizowaniu się albo przy zakładaniu samodzielnich warsztatów pracy, w ostatecznym razie w formie rent — wsparcie po osiągnięciu wieku, w którym nie zdolni są do zarobkowania, oczywiście tylko na wypadek bezmałżeństwa.

Za pieniądze, które pozaryły różne imprezy państwowe i półpaństwowe dla „podniesienia” prestiżu Polski zagranicą, za galowe obchody i festyny wzajemnej adoracji w stolicy i po stolicach wojewódzkich, za renowację nie zasłużone (wszak pracuje się przecież za pobor!) za subsydia i pomoce finansowe tym czy innym żydowskim instytucjom — byłoby w bród pracy i zarobku dla głodomorów z 1920 r.

Zresztą: trzy i pół miliona pasztytów obywatelskich, nie polskich, dybiących na a s z a w s z y s t k i e h z g ł u b e, pożera rocznie 45 procent dochodu ogólnopolskiego! T a m w s a d z i c n o ż o p e r a c y j a j a.

3. JAKĄ DROGĄ ZEBRAC MATERIAŁY HISTORYCZNE DOT. FORMACJI OCHOTNICZYCH Z 1920 R.?

To rzecz P. K. U. czy Wojskowego Biura Historycznego, ale... bez żydów! Stanowczo! Potem możemy być spokojni, że historia nasza będzie czysta...

4. CZY SŁUSZNY JEST PODZIAŁ NA NIEPODLEGŁOŚCIOWCÓW I TYCH KTÓRZY BRALI UDZIAŁ W OBRONIE NIEPODLEGŁOŚCI

Podział ten po pozytywnym za-

latwieniu pktu 1 i 2 ankiety nie będzie odgrywał większej roli. Dla „ustąpienia” i „zważenia” „zasług” — niechby sobie był słusznym, ale jest nie słusznym, jeśli obaj, tj. Niepodległościowcy i jej obrońcy będą kłopotliwi! No, a tak dotychczas mimo wszystko jest, oczywiście z małymi „wielkimi” wyjątkami!

CZĘŚĆ II.

Jestem Ślązakiem z Opolskiego. Urodzony 1900 r., z zawodu górnik. Dom rodzinny był polski, i aczkolwiek niezupełnie uczyłem się po niemiecku, to jednakże matka z młodych lat uczyła mnie języka i pisma polskiego. Potem już sam starałem się być godnym miana Polaka.

Od 1917 r. biorąc czynny udział w pracy narodowej - polskiej. W marcu 1919 r. zaprzysiężony zostałem na członka P. O. W. w Gliwicach.

Tymczasem front bolszewicki tam daleko na wschodzie Polski — to się posuwał, to cofał. Przekonani, że nasamprzód Polska musi zrobić koniec z robota na wschodzie, aby zabrać się do rzeczy na zachodzie, wespół z siedmiu kolegami postanowiliśmy zaciągnąć się do szeregów armii polskiej.

PUŁK BYTOMIAŃSKÓW

Zaciągnęliśmy się 10 maja 1919 r. razem z moimi kolegami, do szeregów i Bytomskiego pułku strzelców, późniejszy 167 p. p. a obecnie 76 p. p. w Ochołowie. Pułk „Chacharów śląskich” (przepraszam wszystkich moich kolegów pułkowych!) — ale umieli się biec! A to wszędzie! Wiafa była ze wszystkich stron Śląska —

jedna dzielnica, lecz ile gwar i dialektów! Temu bywały syny z Pęcyny, ten sobie ręką gąbką ucierał, inni znowu nie lubili chęrego chleba (ciemnego), a ten znowu szedłby jego hajm tam heta kaim daleko... Jeden z drugiego cosik tam przeszkrobał Niemcowi, oczywiście politycznie — wszystkim więc pułk był wówczas ojcem i matką. Było źle i dobitnie, ale uważać śmitem, że nasi oficerowie byli z nas trochę zdrowsi — i wiem, że niektórzy... nawet dumni.

Służyłem w 10 kompanii, potem odkomenderowano mnie do zbójców III baonu. Dowódca 10 kompanii, porucznik Smoczyński — godne nazwisko, bo był największym żołnierzem w pułku. A głos w sam raz na smoka — kiedy ryknął, to najtwardszym baciorem — chacharom dusza stawała na baczność. Berlińki, więc znał się na rzeczy — z cywila i po wojskowemu. To też był dumny ze swojej kompanii — a kompania z niego!

Dowódcą baonu był major Bańczyk, Ślązak, b. oficer niemiecki — z o l n i e r z i g ó r n i k i, więc w sam raz na swoim miejscu. Umiął dać pół ostatniego papierosa — umiał dać i w pysk, i nie trzeba było pólkołubów, aresztów, wachbudów i posterunków aresztanckich. Nigdy nie pochwalili — nagrodą było, jeśli nie fukał i nie postpionował. Tacy dowódcy tworzą żelazne bataliony!

ŻOŁNIERSKA WĘDROWKA

Koczowaliśmy jakby Cyganie w szczyt i wzdłuż po Polsce, z postojami na postojach, aż w czerwcu 1920 r. znaleźliśmy się na Biał-

orusi. Pamiętam nazwy miejsc: Podstawy, Lyntupy, Choduciszki, Nowe Święciany, Głębokie, Janki, Rusaki, Teljaki, Filipowice. Po latach długich dokładnie już nie rozdziałę wydarzeń według kolejności daty i miejsca, i nie wiem, czy wolno nam się zaliczać do pułków bitnych i chwalać o-kazyjnie — to już rzecz instancji wojskowych. Grunt — mnie było dobrze na froncie. Byłem taki sobie chłopczyk 20-letni, który nie spał na łóżku, lubił mi koledzy i ja kolegów lubiłem, znany byłem w kompaniach pod przydomkiem „Żyd”, jako że stałem coś szachrowałem z żydami. Dobry żołnierz stałem się głodny i ciągle czegoś potrzebuję. Wszyskiego było można dostać tylko u żyda, więc się z nimi szachrowało i targowało; oczywiście rzadko z korzyścią dla żyda (aj waj ten la ment!), a zawsze z korzyścią dla bliższych lub dalszych kolegów.

Żyło się żołnierskim życiem, i nudno było naprawdę było, gdyby brakło potrzebnej do tego życia muzyki: swistu kul i grzechotu nieszanek. Na święto były potem i ryki baterji, śmiechy i wycia małych i wielkich „żelazników” (piec żelazny, okragły, tutaj polski artyleryjski); które, prawdę mówiąc, nie bardzo się nas czepiali, lecz zwykle gdzieś dał za nami; lub też zarywając się przed nami w respektowej odległości. Byli zabici i ranni, tych pierwszych nie mało a drugich jeszcze więcej — ale to już do wojny należało. Nie widziałem nigdy jakiegokolwiek kolegi zbitego zmartwionego po bitwie. Pożalowało się kolegę po pogoda, co też jego dziolcha powie — ale zawsze komedia przyspawa-

działa tryb życia na normalne tory. Tchórów w naszym batalionie nie było. Jeśli ktoś czasem marudził lub po cichu kłął, to z powodu zwykłego lenistwa, lub kiedy go wyrwano z wygody lub idylli „sercowej”.

OFENSYWA BOLSZEWICKA

Pod Filipowiczami spotkało nas uderzenie ofensywy bolszewickiej. Po czterech dniach, kiedy nie było co jeść i nie było czym strzelać, cofaliśmy się faktem z miejsca na miejsce. Do piero wtedy traciliśmy ludzi — bo objadali się czym przypadło: gruszkami polnemi, twardymi i ciępkimi jak rzepak, wosk z ulów pszczołowych (miód zjedli już inni), woda w kaluzach przydrożnych była nie do pogardzenia. Mieli też potem pociągi sanitarne co odwoziły. Tak straciliśmy koleję, sierżanta Jojkiewicza, kierownika zbójów, który gdy zdawało mu się — że umiera z pragnienia, umierał spowodu, że się napił.

OBWROT

Było to już podczas odwrotu. Małodecznie, dokąd dostaliśmy się z Nowoswiewiczan przez Wilno i Wlejkę. Dowódczo pociąg transportowy (broń różnego rodzaju i amunicja) objął Zabrzan Waleś, morus, i chociaż tylko kapral, to chłop jakich mało. Cała sztuka przeprowadzenia pociągu - transportu po wertepach i wilczych dołach ówczesnej sytuacji na kolejach, polegała na umiejętnym operowaniu... pyskiem i w razie potrzeby pięściami. W ten sposób dotarliśmy do Mińska. Przydzielono nas tam do pociągu pancernego „Paderewski”, w składzie którego przebyłem ostatnie tygodnie mojej służby frontowej i wojennej.

Żywo przed oczyma stoi mi obraz Mińska w tych dniach. Wszystko — tak, jak nigdy więcej nie powinno być w armii polskiej! Miasto się pali, magazyny na stacji w płomieniach, a ludzie jak robaki ognio-wo wydzierają żywołowi to, co się da wyrwać. Dworzec zapchany uciekinierami i ich dobytkiem, wagonów pełno na stacji, parowozów w halach — maszynistów nie ma. Są owce, są — ale nie pojadą! No — ty pieronie, będziemy widzieć, czy pojedziesz! I jechali, jechali tacy, którzy rzekomo nigdy nie mieli stery parowozu w ręku. I jechali dobrze!

Z Mińska koczowaliśmy potem, unikając dwa razy niewoli, do Bałanówic. Stąd do Dębina a potem do Warszawy. Widziałem stół tej jeden raz: jako obokokrajowiec (byłem jeszcze obywatel niemiecki) i w bezkwalifikacji obłączenia. Zbrzydli mi Warszawa — na każdym kroku patrol z pytaniem: skąd, dokąd, po co? Zjadłem dwa porządniejsze obiady, napilem się piwa — i odtransportowano mnie do szpitala. Lecz nie na długo, bo wyjechałszy z tym samym transportem broni do Jarocina. Tam potem w koszarach na poddaszu łapałem ostatnie dechy. Jakoś się wylizałem i dostałem się do Obozu koncentracyjnego w Sosnowcu, skąd nie długo zwolniono mnie do domu. Na plebiscyt i powstanie.

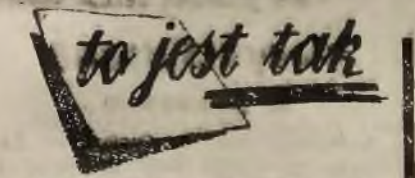
PRZETRZYMANIE

Różnie potem jeszcze bywało, lecz jakoś się przeżyło i przeżyło — i żyje się jeszcze. Jako bezrobotny od wielu lat, bez zapobiegczy wsparcia (brakoby przecież dla swoich!). Jako ekwiwalent za te braki daję czasem urlop dwu — lub czterotygodniowy (z pracy narodowej) i wysyłam człeka do sanatorium przy ulicy Mikołowskiej w Katowicach.

Też dobre. Tylko przetrzymać! I przetrzymać!

Dla Polski, dla naszej Ojczyzny!

Bytomiak
Jan Masoń Katowice

KROWA I FASOLA

Jeden z urzędów skarbowych w powiecie kolomyjskim zajął wleśnikom Wasyłukowi na pokrycie zaległych podatków pewną ilość fasoli. Po kilku tygodniach do Wasyłuka zgłosił się sekwestrator, żądając, aby pokazał mu zajęta... krowę. Wasyłuk oświadczył, że krowę sprzedał właśnie przed tygodniem, a za zaległe podatki zajęto mu nie krowę, lecz fasolę.

Nie nie pomogły tłumaczenia. Wleśnikowi wytoczono sprawę za usunięcie zajętego przedmiotu, skazano go w pierwszej instancji na areszt i dopiero w drugiej instancji nieporozumienie wyjaśniło się i Wasyłuka uwolniono.

Ten humorystyczny wypadek jest ciekawą ilustracją metod i gorliwości, z jaką od pewnego czasu „urzęduje” nasza biurokracja. Metody pracy różnego rodzaju naszych urzędów wymagają sławnego udręczenia: bezdusznego i bezmyślnego „odwalania kawałków”, byleby tylko „władza” była zadowolona, byleby tylko przychodziło na punkt osma do biura i odpowiednio gorkliwie pilnować zarządzeń płotowych — nie od dziś jest linia generalna naszej biurokracji. Przy tym wszystkim adepci św. Biurokracji powoli, ale się bardzo cieknie i bardzo często na przepisy, ustawy, nawet na „praworządność”. Wprowadza to oczywiście jedynie zamęt i chaos w pojęciach „petentów” — a w żadnym razie nie usprawnia biurokracji.

Ukrócenie prześrodków biurokracji jest dzisiaj rzeczą bardzo pilną. Przepasie między „reprezentacją władzy” a społeczeństwem pogłębia się, psychoza urzędnicza rośnie, głosy alarmu są coraz częstsze, rejestr grzechów biurokracji coraz obszerniejszy.

Trzeba przelożyć zwrotnicę — póki czas.

Statut i regulamin „Rotary”

Jeśli nie można „nad”, to trzeba „pod”

Co na to władze administracyjne?

Rotary Kluby posiadają swoje statuty. Statuty te nawet są zatwierdzone przez władze administracyjne. Statut warszawskiego Rotary został zatwierdzony decyzją komisarzy rządu m. st. Warszawy z dnia 13 kwietnia 1935 r. Nr. BS II — 3521.

STATUT I REGULAMIN

Ale Rotary Klub ma nie tylko statut. Ma i swój regulamin wewnętrzny. O regulaminie tym mówi zresztą statut, stwierdzając, że:

„Regulamin wewnętrzny sformułowany został na podstawie: a) sposobu urzędowania wewnątrz klubu, b) sposobu zwyczajów i obyczajów w towarzyskich obyczajach i dyskusyjnych, c) wysiłku wpiśniętego i składek członkowskich, d) sposobu głosowania na walnym zgromadzeniu, e) sposobu powoływania poszczególnych komisji”

OGÓLNE PRZYJĘTE OBYCZAJE

Ale w praktyce statut zawiera wiele jeszcze innych, ciekawych rzeczy. Przede wszystkim na wstępie jest powiedziane, że treść regulaminu jest uzgodniona z ogólnie przyjętymi zwyczajami Rotary Klubu. A więc Rotary Klub nie jest znowu taką organizacją polską, wyraźnie przeciwstawiającą się Rotary Klubom w innych krajach. Zwyczaj jego są takie same, jak zwyczaj różnych klubów amerykańskich, popierających akcje antyrelligijne.

JAK SIE PRZYJMUJE CZŁONKÓW?

Zapoznajmy się teraz z niektó-

rymi przepisami Rotary Klubu. Paragraf 35 brzmi, jak następuje:

„Nieodłącznym jest, żeby członkowie Klubu, pragnący wprowadzić nowego członka, mieli na uwadze, że ze względu na zupełnie odmienne struktury Rotary International, gdzie członek jest jedynie przedstawicielem swego fachu, nie ma zgłoszenia kandydatów, jak w innych klubach, lecz każdy Klub zwraca się do przysposobionych kandydatów z zaproszeniem przystąpienia do Klubu. Wobec tego, mając uprzedzonego kandydata na członka, nie należy go o tym informować, a tym bardziej powiadamiać o zgłoszeniu jego kandydatury, — natomiast należy:

a) upewnić się co do posiadania przez kandydata cech charakteru, wymaganych przez Rotary International; b) poinformować się w komisji klasyfikacyjnej — kwalifikacyjnej, że przysposobiona klasyfikacja jest jeszcze wolna i że jej obsadzenie uważane jest za pożądane; c) zebrać, że klasyfikacja proponowana jest istotnie odpowiednia warunkom, tj. że stanowi rzeczwiście włączenie, albo przynajmniej główne zajęcie kandydata, czyli zgodnie z zasadami Rotary International zajmując kandydata 60 proc. czasu, dalej, że stanowisko jest kierownicze, nie jest obieralne na określony okres czasu i że istotnie kandydat może być uważany za reprezentanta danego działu; d) rozważyć, czy ustosunkowanie się jest przysposobionemu kandydata do celów i ideałów Rotary International może wzbudzić nadzieję, że kandydat przysięgnie przynależności do Klubu, że będzie brał czynny udział i chodził regularnie na zebrania.”

W ten sposób widzimy, że przy przyjmowaniu członków, a więc jednej z najważniejszych czynności Rotary, decydują przepisy powszechne Rotary. Regulamin wyraźnie stwierdza istnienie

wspólnych celów i ideałów Rotary International. Twierdzenia więc polskich rotarian, że fakty zaczerpnięte z działalności zagranicznych Rotary Klubów ich nie dotyczą, są wykrętne i sprzeczne z ich własnym regulaminem.

„THE ROTARIAN”

Jeszcze ciekawszy jest paragraf 47-ty, który zaleca członkom prenumerowanie organu oficjalnego: „The Rotarian”, który, jak już o tym pisaliśmy, zamieszcza ogłoszenia masońskie.

UZALEŻNIENIE OD ROTARY INTERNATIONAL

Ale najciekawsze są paragrafy 48 i 49. Par. 48 brzmi:

„Zmiany statutu może uchwalić tylko kongres Rotary International, w którym głosować mogą delegaci obecnych i głosujących, z tym jednak zastrzeżeniem, że kongres może rozpatrzyć tylko takie wnioski zmian, które mogą być w sekretariacie Rotary International przynajmniej na 120 dni przed otwarciem kongresu i które były przesłane pocztą do sekretarza wszystkich klubów przynajmniej na 90 dni przed otwarciem kongresu. Na sekretarzu Rotary International ciąży obowiązek rozważania kopii wniosku do oddzielnych klubów.”

Paragraf zaś 49-ty brzmi:

„Zmianę regulaminu można przeprowadzić na zebraniu tygodniowym, pod warunkiem istnienia w klubie co najmniej 10 dni przed otwarciem Klubu przynajmniej 13 głosów członków, przy co najmniej 23 głosów obecnych członków Klubu. Wszelkie zmiany i uzupełnienia winny być zgodne ze statutem i regulaminem Rota-

ry International i obowiązującymi przepisami administracyjnymi.”

Paragrafy te stwierdzają zupełnie nie dwuznacznie, że Kluby rotariańskie są całkowicie uzależnione od Rotary International. Są więc typową miedzyharodową.

PRZEZ TYLNE WEJŚCIE

Rzecz zaś najbardziej charakterystyczna jest to, że przepisy te nie zostały zatwierdzone w statucie, który podlegał zatwierdzeniu polskich władz administracyjnych, lecz w regulaminie, który takiemu zatwierdzeniu nie podlegał. Widocznie rotarianie obawiali się, że statut, obciążony takimi przepisami, nie zostanie przez władze administracyjne zatwierdzony i dlatego woleli je przemycić w regulaminie.

Przemycanie takich istotnych przepisów w wewnętrznych regulaminach jest niewątpliwie sprzeczne z duchem polskiej ustawy o stowarzyszeniach. I jeszcze jedno. Poszczególne Kluby rotariańskie w Polsce są w myśl ich przepisów statutowych oddzielnymi jednostkami, między sobą nie związanymi. Są to organizacje lokalne. A w takim razie powstaje pytanie, na jakich przepisach oparty jest urząd „gubernatora dystryktu polskiego”. I czy istnienie takiego urzędu organizacji składającej się z poszczególnych klubów, jest w ogóle w myśl naszych przepisów dopuszczalne?

Dr. I. Gluziński

Pędziszem na południe

VI

O 7 rano mamy niemiłą wizytę. Po raz pierwszy od rozpoczęcia podróży odwiedziny policji. Jakichś dwóch jegomościów puka gwałtownie do drzwi pokoju, prze mocą wyrwa nas ze snu. Zaraz zdradzają swe incognito: oto agenci policji francuskiej. Domagają się paszportów.

Obejrzeni wizy, zapytali o cel podróży i z lakonicznym „pardon” wysunęli się z pokoju. Trochę wściekli, że nie dano nam się wyspać, bierzemy się do toalety porannej.

Portier wyjaśnia nam, że to pogranicze i policja rozciąga nadzór nad cudzoziemcami. Nie mamy nic przeciwko temu, tyle czyliła to nieco później. Ale teraz z niemiłej przygody staramy się wyciągnąć korzyść naleyżną. Na ulicy powitał nas piękny, słoneczny dzień. Przemysłowa Miluza zatrzyma nas długo. Wdziewamy na głowy berety baszkij-skie, nabyte w Strassburgu i oglądając po drodze wystawy wyrobów włókienniczych, z których słynie Miluza, wyjmujemy auto z garażu.

Droga wiedzie nas na południowy wschód w kierunku Belfortu. Stosujemy się do pouczenia portiera, by nie fotografować w drodze, bo można mieć przykrość. To okolica umocniona i nigdy nie wiadomo, kiedy się sfotografuje jakiś obiekt wojskowy.

Jedziemy jeszcze wzdłuż łańcucha Wogeów. Ale wkrótce kończą się one i rozpoczyna się piękny przełom Belfortki między Wogeami i Jurą. Południowe krańce Wogeów żegnają nas wspaniałym widokiem. Coraz częściej po obu stronach drogi widnieją jakieś zapuszczone forty. Nowoczesne zapewne ukryte w ziemi, by nie dostało ich oko lotnika. spotykamy gromady ludzi przy robotach ziemnych. Wreszcie wjeżdżamy do Belfortu.

Oto słynna twierdza, o którą, jak o słup narożny, opierało się przez cały czas wojny prawe skrzydło francuskiego frontu bojowego. Przez potężną bramę wjeżdża się do miasta. U wjazdu jakieś mury, kryjące zabudowania wojskowe.

Przez miasto bez zatrzymania motoru suniemy dalej. Droga wiedzie doliną rzeki Savoureuse

przez okolicę przemysłową. Przebywamy dział wodny i osiągamy dolinę rzeki Doubs. Mijamy Saint Hippolyte i poczynamy się wznosić zakosami po zboczach Jury. Dostaliśmy się na szeroką wyżynę. Aneroid wskazuje ponad 700

metrów nad poziomem morza, jak w naszym Poroninie. Obok nas płynie Doubs mocnym prądem.

Ciasnym wąwozem wśród wzgórz posuwamy się w górę. Już nadeszło południe i znowu wyprzedzamy setki rowerów robotników i robotnic, dążących do domu. Auto wpada w ruchliwe, pełne rowerów, miasteczko fabryczne Morteau i znowu nad brzegiem Doubs możolnie dążymy w górę. Dolina rozszerza się trochę i wreszcie dobiegamy do Pontarlier, znanego centrum sportów zimowych. Tu zdecydowaliśmy się na południowy postój. Należy nam się sprawiedliwie, przebyliśmy bowiem już dzisiaj ponad 160 km.

Trafiamy na wspaniałą restaurację hotelową. Nie wymienię jej nazwy, bo nie zapłacono mi za reklamę. Cudowne białe Chablis uświetniło lunch. A rachunek? Wystarczy powiedzieć, że we frankach butelka pierwszorzędnego burgunda wypada poniżej czterech złotych!

Tutaj motoryzacja kwitnie w całej pełni. Obserwujemy służę na Doubs, wytwarzającą prąd. Kojele zelektryfikowane, innych tu płoną blaskiem słońca. Nasza nie ma.

Wznosimy się coraz wyżej, a wzdłuż drogi raz po raz jeziora wierna towarzyszą, Doubs, maleje coraz bardziej i wreszcie się kończy. Aneroid wskazuje już tysiąc metrów wzniesienia.

Jura jest potężniejsza i rozle-

glejsza, niż Wogezy. To jakby wstęp do Alp, mający nas przygotować do dalszej drogi. Cały system poplątanych grzbietów, ramiona dolin, spadających w różne strony. Ponad lasami sterczą nagie wierzchołki, pokryte

trawą, a czasem nawet płatami śniegu widnieją w dali.

Jesteśmy w pobliżu granicy szwajcarskiej. W Saint Laurent de Jura natrafiamy na drogę, idącą z Paryża do Genewy. I znowu w górę wśród lasu. Teraz rzeczka Savine zamierza nam towarzyszyć w dalszej drodze.

Znowu dla odmiany w dół i nowe centrum sportowe, Morez, a potem droga znacznie gorsza i węższa, pełna zakrętów, kieruje nas zakosami w górę. I nagle, niespodzianie trafiamy na komorę graniczną francusko-szwajcar-

ską. Zatrzymujemy nas na chwilę, patrząc na Francuzów.

Spórą chwilę trwało, nim wyjaśniono się nieporozumienie. My przedkładamy, że nie zamierzamy opuszczać Francji, oni znowu tłumaczą, że chodzi tylko o obej-

wienie paszportów, bo jest to strefa graniczna, wolnocłowa. Wreszcie zrozumieliśmy, że nikt nas z Francji nie wyrzuca i że chodzi o prostą formalność.

I znowu dążymy w górę, coraz wyżej i wyżej. Po drodze schronisko górskie. Wchodzimy do wnętrza.

Typowe schronisko. Pusto. Gospodarz wita nas zadowolony, bo przetrwaliśmy ciszę. Na dworze i wewnątrz zimno, jak w marcu. Przez małe, nieszczelne okienka hula wiatr. Po raz drugi w podróży przez Francję ratuje nas aperitif. Gospodarz opowiada:

— W zimie tu rojno i gwarno. Okolice — to raj dla narciarzy. Ale letniej turystyki nie uprawia tu nikt prawie wobec bliskości Alp...

I znowu skrętami, wykutymi w skałach, ciągnie nas motor w górę. Aneroid wskazuje już 1300 metrów. Nie wiele wyżej byliśmy wczoraj na szczycie Hohneck. I oto otwiera się przed nami przełęcz de la Faucille. Przebywamy główny grzbiet Jury.

A teraz w dół i rozciąga się widok wspaniały na Szwajcarię i olbrzymie lustro genewskiego jeziora. Wieczne słońce przebiega lekką mgiełką i przegląda się w wodach.

Ostrymi, strumywnymi zakosami

spadamy z przełęczy a u stóp naszych rozłożyło się Gex, miejscowość letniskowa. Zamierzamy tu nocować.

Dostajemy pokój olbrzymi na trzech z dalekim widokiem na jezioro i na Mont Blanc.

W 12-tą rocznicę zgonu Jana Kasprowicza

NOWY SĄCZ, 8. 8. W 12-tą rocznicę zgonu Jana Kasprowicza, w Mauzoleum na Harandzie, odprawione zostało nabożeństwo

żałobne za duszę poety, na którym oprócz najbliższej rodziny, obecni byli liczni wielbiciele jego talentu.

karłowate, pochylone wiatrem w jedną stronę. Potem łaki, nad brzegami wysepki piaszczyste, wydmy i wrzosowiska, a dalej bezkresne morze...

Goszczycki słuchał uważnie i tylko od czasu do czasu rzucał luźne uwagi, jak gdyby zachęcając dziewczynę do dalszych wynurzeń na ten temat. Wreszcie zapytał:

— Czy pani ma zamiar tam pozostać?
— Już o tym myślałam — odrzekła szczerze, — ale nie wiem, jak się ułożą sprawy. Słyszałam, że na majątku są duże długi. Nie orientuję się w jego stanie, ale musi być nieszczególny, skoro na pokrycie kosztów pogrzebu wuja ma się odbyć licytacja ruchomości.

Zapanowało krótkie milczenie.

— Panno Halszko! — podjął Goszczycki. — Czuję, że pani tam zostanie, a jeśli wróci, to nie prędko. Z żalem rozstanie się z panią, będzie mi brakowało pomocnicy mądrej, pracowitej, niezwykle sumiennej... To nie są komplementy! — wtrącił z żywością, widząc jej przeczący ruch. — Mówię prawdę i pani sama o tym wie, więc skromność jest zbyteczna. Pani mogłaby zrobić karierę w adwokaturze, ale rozumiejąc, że przy innych upodobaniach pani, to jeszcze nie da pełnego zadowolenia. — Napelnił kieliszki winem. — Życzę pani szczęścia i wszelkiej pomyślności! Z pobudek egoistycznych chciałbym powiedzieć: do prędkiego zobaczenia, panno Halszko!

— Dziękuję panu za wszystko, panie mecenasie — rzekła wzruszona.

Spojrzał na zegarek.
— Już czas, panno Halszko! Odwiozł ją na dworzec, wsadził do wagonu, a gdy pociąg ruszył, zawołał:

— Do widzenia! A proszę do mnie pisać!
Panna Malinowska zasnęła prędko, wtulona w kąt miękko kołyszącego się wagonu. Śnił się jej wuj Kai, Amstelkroog, kuzyn Henryk...

Zbudziła się, gdy pociąg zbliżał się do Poznania. W pierwszej chwili nie mogła zrozumieć, dlaczego jest w wagonie. Potem uprzytomniła sobie wydarzenia poprzedniego dnia i przypomniała, że miała zawiadomić Ode o swoim wyjeździe. Wysłała i z dworca nadała depeşe.

Zgon ś. p. K. Stanisławskiego reformatora teatru rosyjskiego

Jak donoszą z Moskwy, zmarł tam w 75-ym roku życia wybitny reformatör teatru, Konstantyn Siergiejewicz Stanisławski (nazwisko rodowe — Aleksiejew), aktor, reżyser i teatrolog, współtwórca Moskiewskiego Teatru Artystycznego (1898), którego reformatorska działalność w kierunku wprowadzenia na scenę „uduchowionego naturalizmu” pchnęła rosyjską sztukę teatralną na nowe tory i wywarła ogromny wpływ na teatr krajów zachodnich.

Stanisławski, którego najwięk-

szy rozgłos przypada na ostatnie lata przed wojną, po przewrocie bolszewickim potrafił przystosować się do zmienionych warunków i pozostał na swym stanowisku jako dyrektor teatru i wychowawca młodego pokolenia aktorów — rząd sowiecki w uznaniu jego zasług artystycznych obdarzył go tytułem „arty- sty ludowego ZSRR”.

Stanisławski ogłosił drukiem obraz swego rozwoju artystycznego w książce, p. t. „Moje życie w sztuce”.

Polscy alpinści na Korsyce wśród niedostępnych szczytów górskich

Po przybyciu do Ajaccio, w dniu 22 lipca r. b., uczestnicy polskiej wyprawy alpinistycznej w góry Korsyki Z. i T. Bernardzikiewiczowie od byli wstępny trening w okolicy przełęczy Cucara (na pn. wschód od miasteczka Evisa). Oprócz wyjścia na łatwy szczyt Capo Alla Cuculla (202) (2052 m.), alpinści polscy dokonali kilku pięknych wspinaczek na okoliczne turnie, które według wszelkiego prawdopodobieństwa nie stanowiły przed tym nigdy przedmiotu działalności alpinistycznej.

W pierwszych dniach sierpnia

polscy alpinści przenieśli swoją bazę do Calvi, małego portu na pn. zachodnim wybrzeżu Korsyki, skąd w dniu 3 sierpnia wyruszyli w głąb doliny, Ficarella, w kierunku dzikich i prawie zupełnie nieznanych kotłom górskich Spasimata, Carozzo i Troncello. Z kotłom tych projektowane są wejścia na szczyty i turnie w otoczeniu gniazd górskich la Mufreila (2148 m), Punta Giabla (2101), Capa Landroncello (2144) i in.

Pobyt w tych odciętych od świata terenach górskich Korsyki, przewidziany jest na ok. 2 — 3 tygodni.

Radiofonizacja Polski Działalność Społ. Kom. Rad. Kraju

Dzięki sprężystej działalności Społecznego Komitetu Radiofonizacji Krakua, który jak wiadomo koordynuje wysiłki społeczeństwa w akcji radiofonizacji kraju — akcja ta zatacza coraz szersze kręgi. Najwięcej stosunkowo wagi przywiązuje S. K. R. K. do akcji radiofonizacji szkół i świetlic. Mimo zróżnicowania licznych szkół i świetlic organizacyjnych, pozostało jednakże szereg szkół, zwłaszcza powszechnych, w których działwa niema możliwości korzystania z dobrodziejstw radia. Tutaj winno współpracować z SKRK całe społeczeństwo, by dać tej błędnej działwie szkolnej trochę radości, jaką niesie im radio. Współpraca ta winna się przejawiać w ofiarowywaniu nawet drobnych kwot, z których zróżnicowania można szereg szkół i świetlic.

Aby akcji tej nadać charakter planowy i pozytywny, SKRK wydał specjalnie dla radioluchaczy metalowy znaczek, w artystycznym wykonaniu, przedstawiający mikrofon w formie plastycznej, oraz zawieszoną na nim tabliczkę z inicjałami Komitetu. Cena wspomnianego znaczka wynosi groszy 50. Całkowity dochód ze sprzedaży znaczka przeznaczony został właśnie na radiofonizację ubogich szkół i świetlic.

Każdy więc kto pragnie równie cześnie zaakceptować swą należność do wielkiej rodziny radiowej w Polsce i złożyć ofiarę na szlachetny cel radiofonizowania ubogich szkół i świetlic — winien w jak najkrótszym czasie zamówić znaczek w SKRK, w Warszawie, ul. Górskiego 1, lub telefonicznie, numer 260-44.

Należność za znaczek uiścić można po otrzymaniu specjalnego blankietu z Komitetu Radiofonizacji Kraju.

Wystawa marynistyczna w Krakowie

Staraniem sekcji artystycznej Zarządu głównego Ligi morskiej i kolonialnej w Warszawie, we wrześniu Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie organizuje wielką wystawę prac marynistycznych w malarstwie, rzeźbie i grafice ze zwróceniem specjalnej uwagi na prace o charakterze wojennym.

Jury wystawy przyjmować będzie wyłącznie prace dotąd nie wystawione w Krakowie i nie więcej jak trzy jednego autora.

Termin nadsyłania eksponatów upływa z dniem 15 sierpnia r. b.

Im bliżej była celu podróży, tym większe podniecenie ją ogarniało.

Na granicy niemiecko-holenderskiej kupiła parę dzienników amsterdamskich; przeglądała notatkę, która głosiła, że ubiegłej nocy dokonano włamania do sklepu znanego właściciela sali licytacyjnej, Fokinga. Wstępne dochodzenia wykazały, że przy tym nie zginęło.

IV.

W dzień zapowiedzianej sprzedaży ruchomości po kaptanie Kraggu komisarz Weninga wszedł rano do antykwariuza Fokinga.

Pomimo wczesnej pory w sklepie był duży ruch. Do rozpoczęcia licytacji pozostawało przynajmniej dwie godziny, a już się zebrało sporo osób, które chciały obejrzeć przedmioty, wystawione na przetarg: książki, obrazy oraz dzieła sztuki.

Weninga wniósł się w tłum i też wędrował po salach z miną człowieka, który tu przyszedł, wiedziony ciekawością i chęcią nabycia przy tej sposobności jakiegokolwiek niedrogo a wartościowego okazu. W rzeczywistości obserwował uważnie klientów.

A było na co popatrzeć. Na przykład przed obrazem starej szkoły włoskiej stała osobliwa para: mały wypielegnowany jegomość, z pewnością Azjata z pochodzenia, ubrany z nieco przesadną elegancją i młoda, wyjątkowo piękna kobieta o typie również egzotycznym, lecz znacznie złagodzonej domieszką krwi białej rasy. Rozmawiali po cichu, a gdy komisarz do nich się zbliżył, umilkli nagle.

Weninga spojrzał na mały obraz i stwierdził, że był to ponad wszelką wątpliwość prawdziwy Ruisdael. Wydawało się nieprawdopodobne, że złodzieje, którzy zadali sobie tyle trudu, by się włamać poprzedniej nocy do antykwarni, nie wzięli przede wszystkim tego obrazu, wiszącego na widocznym miejscu. Uważał to za wydarzenie za tym więcej dziwne, iż właściciel sklepu oświadczył z całą stanowczością, że nie mu nie zginęło i komisarz nie miał podstaw do niewierzenia, ponieważ cały towar Fokinga był bardzo dokładnie skatalogowany.

(D. c. n.)

B. HOFMANN

10)

NIEJAKI PAN DE KATT

Powieść współczesna

Autoryzowana adaptacja Eugeniusza Bałuckiego.

P. de Katt, Holender, czerpiący środki na zaspokojenie swych luksusowych potrzeb z niewiadomych źródeł, interesuje się w szczególności sposobem młodego Anglika Stantona, Afganczykiem Akubą i jego rzekomo siostrzenicą p. Van Straaten. W czasie wspólnej podróży wszystkich wymienionych osób okrętem do Holandii wynika zagadkowy incydent. Pani Van Straaten ginie drogocenny naszyjnik. „Znajduje go” p. de Katt.

Ocknęła się, zadzwoniła na pokojówkę, kazała zawołać taksówkę, napisała kilka słów do swojej gospodyni, której jeszcze nie było w domu i pojechała do Goszczyckiego.

Na Marszałkowskiej zatrzymała się przed „Orbisem”, kupiła bilet, przy czym dowiedziała się, że w Berlinie musi się przesiąść na pociąg, idący przez Hannover do Amsterdamu, dokąd przybędzie nazajutrz przed wieczorem.

Po omówieniu sprawy Goszczycki zaprosił Halszkę do stołu. Rozmowa obracała się oczywiście wokół podróży.

Dziewczyna opowiadała o swoim dzieciństwie, o tym, jak po stracie rodziców kończyła gimnazjum i uniwersytet już na koszt wuja Kragga, jak spędzała u niego wakacje.

Bardzo kochał wuj Kai, był to jedyny naprawdę bliski mi człowiek. Do Amstelkroog przywiązałam się ogromnie. Tam się czułam rzeczywiście jak w domu. Dom bardzo stary, z wieżyczkami, ze strumywnym dachem, pokrytym niegdyś czerwoną dachówką. Pokoje olbrzymie, zastawione starożytnymi meblami, w grubych murach wąskie okna wyglądające jak strzelnice, w każdym pokoju kafelowy kominek. Obszerne budynki gospodarskie, wokół dworu park. Drzewa

SPORTOWE

Reprezentacja stolicy grała nadspodziewanie słabo Lwów i Kraków w finale rozgrywek o Puchar Polski

W niedzielę rozegrano mecz półfinałowy w rozgrywkach o puchar Polski z wynikami następującymi:

Kraków — Warszawa 5:3 (2:1).
Lwów — Łódź 3:2.

W ten sposób w finale rozgrywek spotkają się Kraków i Lwów. Oto obszerna relacja z obu meczów:

KRAKÓW—WARSZAWA 5:3 (2:1)

Mecz Warszawa — Kraków rozegrany został na stadionie W. P. w Warszawie wobec 3000 widzów.

W pierwszej połowie Kraków miał znaczną przewagę. Drużyna warszawska gra chaotycznie a atak zaprezentował się wprost bezradnie. W 14-ej i 16-ej minucie padają pierwsze dwie bramki dla Krakowa ze strzału Zembaczynskiego. Pierwszą bramkę dla Warszawy zdobył Świątek w 26-ej minucie, ustalając wynik do przerwy.

Po zmianie pół zaczyna się druga połowa. W 12-ej minucie Gracz strzela trzecią bramkę, ale w chwili później zawodnik ten zderza się z piłkarzem stojeccym i zniesiony zostaje z boiska. Równocześnie ten sam los spotyka Smoczka, tak że obie drużyny grają w dziesiątkę. W kilkanaście minut później obaj zawodnicy wracają jednak na boisko. W 26-ej minucie pada czwarta bramka dla Krakowa.

ze strachu Korbasa. Zdawało się, że Warszawa przegra w katastrofalnym stosunku, tymczasem nagły zwrot Warszawy przynosił jej dwie bramki w 28-ej minucie przez Smoczka, a w 38-ej minucie przez Świątek. Od tej chwili Warszawa przysięga opanować zupełnie boisko, ale mimo swej przewagi bardzo słaby atak nie umie się zdobyć na skuteczny strzał pod bramką. W 35-ej minucie Świątek przepuszcza najdogodniejszą okazję wyrównania, nie trafiając do bramki z trzech metrów. Na dwie minuty przed końcem Kraków zdobywa z rzutu karnego strzelonego przez Korbasa 5-tą bramkę.

Naogół Kraków na zwycięstwo zasłużył będąc jako zespół bezwzględnie lepszy od Warszawy i to we wszystkich formacjach.

LWÓW WYELIMINOWAŁ ŁÓDŹ 3:2

W drugim meczu półfinałowym Lwów, jak było do przewidzenia, pokonał reprezentację Łodzi w stosunku 3:2 (2:1). Wynik ten nie odzwierciedla bynajmniej istotnego stosunku sił, gdyż drużyna lwowska miała znaczną przewagę i mogła wygrać w znacznie wyższym stosunku.

Lwów grał bardzo dobrze, zwłaszcza w liniach defensywnych. Szczególnie dobrze wypadła gra pomocy, a zwłaszcza Sumary i Wasiewicza. Również Jerzowski w obronie wykazywał znakomitą formę. Atak grał

już znacznie słabiej. Najlepszy w tej linii był Niechciol.

W zespole łódzkim zawiadła pomoc. Bardzo dobrze natomiast wypadła gra Gałęckiego w obronie oraz Królasika i Lewandowskiego w napadzie.

Bramki dla Lwowa zdobyli: Niemiec z karnego, Skocen i Zurkowski, a dla Łodzi Koczewski i Królasik.

Sobieraj zdobył tytuł Wicemistrza świata na mistrzostwach kajakowych w Waxholm

W Waxholm pod Sztokholmem rozegrane zostały kajakowe mistrzostwa świata.

W jedynkach na 10 km. wielki sukces odniósł Polak Sobieraj, zajmując 2-gie miejsce w czasie 47:35,6 i zdobywając wicemistrzostwo świata za Szwedem Widmarkiem 46:42,8.

W dwójkach na 10 km. zwyciężyli również Szwedzi: Johansson i Berndtsson w czasie 43:29,9 przed osadą niemiecką Triche — Eberle 44:06,8. Osada polska w składzie Wejszewski — Lisinski zajęła 9-te miejsce w czasie 46:36,1.

Inne biegi przyniosły następujące wyniki:

W jedynkach na 1000 metrów zwyciężył Szwed Widmark w czasie 5:03,2 przed Niemcem Caemmerem i b. mistrzem olimpijskim Hradetzkyem. Startujący tu Sobieraj zajął 4-te miejsce.

Dwójki na 1000 metrów wygrała osada niemiecka Triche — Eberle w czasie 4:44,6 przed osadą szwedzką i duńską.

W jedynkach kanadyjskich zwyciężył Niemiec Neumüller 6:45,8.

W kanadyjskich podwójnych pierwsze miejsce zajęła niemiecka osada Weinstadt — Proisl 5:47,8.

W czwórkach kanadyjskich zwyciężyła osada niemiecka w czasie 4:08,2.

Na bolskach piłkarskich

W Poznaniu w meczu towarzyskim miejscowa Legia pokonała ligową Wartę 4:8 (2:1).

W Wielkich Hajdukach ligowy Ruch rozegrał mecz towarzyski z sosnowiecką Unią, bijąc ją 8:4. Do przerwy prowadziła Unia 3:2.

Towarzyski mecz pomiędzy krakowską Garbarnią i rzeszowską Resovią wygrała Garbarnia 2:1 (1:1).

W półfinałowym meczu piłkarskim juniorów o mistrzostwo Polski krakowska Wisła rozgromiła warszawską PWT 10:0 (3:0).

Walasiewiczówna w Chorzowie

Pobiła rekord światowy a Węglarczyk rekord Polski

Na stadionie W. F. w Chorzowie odbyły się w niedzielę zawody lekkoatletyczne pomiędzy reprezentacjami Bytomia (śląsk niemiecki) i Chorzowa. W ramach tych zawodów Walasiewiczówna zaatakowała rekord światowy na 80 m. Próba zakończyła się pełnym powodzeniem. Walasiewiczówna uzyskała czas 9,6, poprawiając swój dawny rekord o 0,2 sek. Należy zaznaczyć,

że rekord Polski Walasiewiczówny wynosi 9,5, ale rekord ten nie został uznany za rekord światowy. Drugie miejsce zajęła Kahrzowa w czasie 10,4 bijąc rekord Śląska.

Na 60 m. Walasiewiczówna osiągnęła czas 7,4, który to wynik jest zaledwie o 0,1 sek. gorszy od jej rekordu światowego.

W konkurencjach męskich Węglarczyk ustanowił nowy rekord Polski w rzucie młotem osiągając 48,94 m.

Zespół gości nie okazał się zbyt groźnym przeciwnikiem dla Chorzowa. Polscy lekkoatleci zajęli prawie wszystkie pierwsze i drugie miejsca. W ogólnej klasyfikacji zwyciężyła reprezentacja Chorzowa w stosunku 83:53 pkt.

Z wyników na podłożeniu gustu rzut kula wygrał przez Praskiego doskonałym wynikiem 15,37. Inne wyniki były znacznie słabsze.

Czy dyrektorem „Ślązaku” zostanie prezydent Katowic?

Jak donosi A. J. S., został podpisany kontrakt kupna-sprzedaży, zawarty pomiędzy „Współnotą Interesów” a „Śląskimi Zakładami Elektrycznymi” S. A. w Katowicach, na mocy którego „Ślązak” nabył od „Współnoty” wielką parcelę budowlaną o powierzchni ca. 3.500 mtr. kw., obejmującą narożnik ulicy Zamkowej i Piastowskiej w Katowicach. Na terenie tym wybudują „Śląskie Zakłady Elektryczne” wielki gmach administracyjny, którego

fundamenty mają być położone jeszcze w jesieni b. r. a sama budowa ma zostać wykonana w roku przyszłym, tak, że na jesieni 1930 r. nowy gmach zastąpi dotychczasowy. Cena tej parceli budowlanej wyniosła około 1,5 miliona złotych.

Jak wiadomo, „Ślązak” uzyskał ostatnie przedłużenie umowy koncesyjnej z miastem Katowic na dostawę prądu na lat 15 i jednym z warunków umowy było wystawienie własnego gmachu

administracyjnego, jakiego „Ślązak” dotąd nie posiadał.

Ostatnio odbyła się także posiedzenie rady nadzorczej „Śląskich Zakładów Elektrycznych”, na którym omawiano sprawę zamierzonych inwestycji.

Według obiegających pogłosek miało tam być także dyskutowana i zainicjowana pozytywnie sprawa przejścia dotychczasowego prezydenta miasta Katowic, dr. Kocura, na stanowisko dyrektora tego koncernu. Gdyby te pogłoski odpowiadały prawdzie, oznaczałoby to, że włożenie miasta stało się obciążeniem prezydentowi mocno uciążliwe, co w świetle odbywających się procesów karnych szeregu urzędników miejskich, nie powinno nikogo dziwić.

Złot sokołstwa śląskiego w Piotrowicach

W niedzielę, odbył się w Piotrowicach, pod Katowicami złot sokołstwa śląskiego. W uroczystości wzięli udział: przedstawiciele władz oraz sokoł z terenu Śląska. W programie

uroczystości, poza popisami sokołami, odbyła się defilada, a następnie zawody sportowe.

Po 2 etapach marszu „Ślakiem Kadrówki”

W niedzielę o godz. 4-ej rano wystąpiło z Miechowa 58 patroli do drugiego etapu marszu Ślakiem Kadrówki na trasie Miechów — Jędrzejów (40 i pół km.).

Odcinek trasy do Miechowa (31 km.) przebiegał przez teren kwalifikacyjny. Z Miechowa po półgodzinnym odpoczynku odbył się start w odstępach jednorazowych do Jędrzejowa. Na tym odcinku etapu wyznaczonym 9 i pół km., maszerowały patrola na najlepszy czas.

Klasyfikacja po 2 etapach marszu przedstawia się następująco:

W GRUPIE WOJSKOWYCH
1) 18 p. p. — 11:53:21 godz.

2) W. K. S. Pułtusk — 1:56:26.
3) 20 p. p. — 1:57:19.
4) 23 p. p. — 1:57:58.

W GRUPIE P. W. (MŁODSZYCH)

1) Z. S. Ostrowiec 1:47:57 (najlepiej).

2) Z. S. Janowa Dolina 1:50:29.

3) Z. S. Skarżysko 1:53:23.

W GRUPIE P. W. (STARSZYCH)

1) Z. S. Janowa Dolina 1:51:45.

2) KPW Kowel 1:52:13.

3) Partowy Klub Robotn. Bałtyk 1:52:27.

W klasie 3-iej (sportowej) maszerujący patroli sekcji sportowej Z. S. Zagłębie (Górniki) po dwóch etapach ma czas 1:51:26 godz.

Baworowski pokonał Hebdę

W niedzielę zakończył się w Sopocie międzynarodowy turniej tenisowy.

W grze pojedynczej panów Baworowski pokonał Hebdę w trzech setach 6:2, 6:4, 6:0, zdobywając mistrzostwo i puchar.

W grze podwójnej panów pierwsze miejsce i mistrzostwo zdobyli Baworowski i Tłoczyński, zwyciężając w finale parę niemiecką Pietzner — Beutner 6:4, 2:6, 12:10, 4:6, 6:4.

RADIO

WTOREK
6.15 Piesń „Kiedy ranne wstają zorze”.
6.20 Muzyka (płyty) 6.45 Gimnastyka.
7.00 Dziennik. 7.35 Koncert.
11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa.
12.03 Audycja południowa.
15.15 „Na szerokim świecie”. 15.35 Aktualności finansowe i gospodarcze. 16.00 Koncert orkiestry rozrywkowej. 16.45 „Wędrowni po Polsce”. 17.00 Muzyka taneczna. 18.00 „Na wiosnę czują się wesołymi”. 18.10 Koncert kameralny w wykonaniu Kwartetu Polskiego. 18.45 „Gdy słońce” — Adolfa Dygasińskiego. 19.00 Recital śpiewaczy M. Janowskiego. 19.20 Pogadanka. 19.30 Koncert rozrywkowy. 19.45 Trąbka, fragment międzynarodowego meczu lekkoatletycznego w Oslo. 20.00 Pogadanka. 20.45 Dziennik. 20.55 Pogadanka. 21.00 Skrzynka rolnicza. 21.10 Audycja słowno-muzyczna. 21.50 Wiadomości sportowe. 22.00 Wiec XVIII — Muzyka włoska. 23.00 Ostatnie wiadomości.

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE:
16.45 „Wędrowni po Polsce”.
18.10 Koncert kameralny.
19.00 Recital śpiewaczy Maurycego Janowskiego.
19.30 Koncert rozrywkowy.

WARSZAWA II
13.00 Koncert detel orkiestry (płyty).
14.00 Parę informacji. 14.05 Program. 14.10 Koncert rozrywkowy. 15.00 Wiadomości sportowe. 15.05 Muzyka salonowa. 17.00 „Jak wyglądała i działa kolej podziemia”. 17.15 Edward Grejs. 19.20 Muzyka lekka. 22.00 „Co słychać?” 22.15 Muzyka lekka. 22.50 Koncert symfoniczny.

AUDYCJE KRÓTKOFALOWE
24.00 Zapowiedź stacji i dziennik. 0.15 Dziennik światowego Związku Polaków z Zagranicą. 0.20 Muzyka religijna. 0.50 Na pokładzie polskiego statku rybackiego. 1.00 Śpiew i skrzypce. 2.00 Zespół harmoniści. 2.50 Program.

ŚRODA
6.15 Piesń „Kiedy ranne wstają zorze”.
6.20 Muzyka. 6.45 Gimnastyka. 7.00 Dziennik. 7.35 Koncert paranny.
11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Audycja południowa.
15.15 Audycja dla dzieci. 15.45 Wiadomości gospodarcze. 16.00 „Melodie szarych”. 16.45 „Biją w Warszawie”. 17.00 Muzyka taneczna. 18.00 Planeta miejsc. 18.45 „Gdy słońce”. Dygasińskiego. 19.00 Audycja konkursowa Polskiego Radia. 19.20 Pogadanka. 19.30 Koncert rozrywkowy.
20.45 Dziennik. 20.55 Pogadanka. 21.00 Przegląd polskiej prasy. 21.10 „Chopin a Polska”. 21.50 Wiadomości sportowe. 22.00 Muzyka baletowa Strawińskiego. 22.55 Przegląd prasy. 23.00 Ostatnie wiadomości.

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE:
16.00 „Melodie szarych”.
18.00 Planeta miejsc. Poznań. 19.00 Audycja konkursowa owa Polskiego Radia. 19.30 „Przy stole kameralnym”. 19.45 Koncert rozrywkowy. 21.15 „Chopin a Polska”. 21.50 Wiadomości sportowe.

WARSZAWA II
13.00 Koncert rozrywkowy. 14.00 Parę informacji. 14.05 Program. 14.10 Koncert solistów. 15.00 Wiadomości sportowe. 15.05 Muzyka salonowa. 17.00 Pogadanka. 17.10 Dyryguje Albert Coates. 18.10 Muzyka lekka. 22.00 Przegląd kulturalny. 22.15 Muzyka lekka.

AUDYCJE KRÓTKOFALOWE:
24.00 Zapowiedź stacji i dziennik. 0.15 Co słychać w sporcie polskim? 0.20 Koncert. 0.50 „Huculscy”. 1.00 Lekkie piosenki. 1.20 „Dzieje węgla”. 1.30 Artyści i pieśni. 2.00 Koncert. 2.50 Program.

Nie kupuj u żyda Popieraj handel polski!

UWAGA!

Właściciele nieruchomości w ANTYEN ZBIOROWE na masztach

zapraszamy się u chrześcijan

T. GOLASZEWSKI — Ogrodowa 80, tel. 276-01.

J. HAJDUKIEWICZ, Zakł. Urządzeń Elektrycznych i Telefonicznych — ul. Żurawia 28, tel. 8-44-03.

A. OKOŃ — Mokotowska 41, tel. 807-99.

W. PIETRASZEWSKI — Nowoczesny Zakład Elektrotechniczny Marszałkowska 96, tel. 9-01-39.

Notowania giełd warszawskich

GIĘŁDA PIENIĘŻNA

Dowiz: Holandia 280,55; Bruksela 89,85; Helsinki 11,45; Kopenhaga 115,80; Londyn 25,94; Nowy Jork 5,30 i 7/8; Nowy Jork (kabel) 5,81; Oslo 130,20; Paryż 14,57; Praga 18,34; Sztokholm 133,60; Zurych 121,50.

Pożyczki: 3 proc. prem. inwest. I em. 83,65; II em. 82,65; 3 proc. prem. inwest. ser. 94,25; II em. 92,25—92,13—92,25; 4 proc. państw. prem. 42,35 — 42,75—42,40; 4 proc. konsolidacyjna (wielka) 67,75; 4 proc. konsolidacyjna (drobna) 67,25; 4 i pół proc. wewn. państw. 67,25; 5 proc. poz. konwer. 69,88.

Listy zastawne: 8 proc. ziemskie dolar. gwar. kupon 28,84. 4 i pół proc. ziemskie seria V 65,25 — 65,00; 4 proc. ziemskie seria VI 55,00; 5 proc. Warszawy (1933 r.) 74,38; 5 proc. Łodzi (1933 r.) 67,00 — 67,50; 5 proc. Łodzi 70,00; 6 proc. oblig. m. Warszawy 8 i 9 em. 75,00.

Motocykl wpadł na taksówkę

Przed domem Mazowiecka 11 motocykl MP2-886 najechał na taksówkę T01-194, prowadzoną przez Ksawerego Kółko. Wskutek starcia, jadący na motocyklu, Stanisław Wężyk i Stanisław Różycki spadli na jezdnię, odnosząc rany tłuczone głowy, ręk i łeb nogę. Po udzieleniu pomocy przez lekarza Pogotowia Różyckiego przewieziono na stację Pogotowia, gdzie pozostał na obserwacji. W taksówce zgnieciony zderzak. Połojant sporządził protokół.

Nożowiec w Pogotowiu groził funkcjonariuszom śmiercią

Wczoraj o godz. 5-ej rano do ambulatorium Pogotowia (Leszno 58) jakichś dwu osobników pijanych przywieziono na opanunek pobitego kolegi, również podchmielnego. Sanitariusze wpuszcili poszwankowanego, prosząc kolegów jego, żeby opuścili lokal, w myśl przyjętego zwyczaju, i zażyczyli sobie w bramie. Przybyli kategorycznie odmówili zadośćuczynienia prośbie sanitariuszy, przyjmując wręcz groźną postawę. Jeden z nich oświadczył: „My

musimy być przy opatunku, żeby naszemu koledze nie wyrządzono krzywdy”.

Gdy sanitariusze w dalszym ciągu skłaniali awanturników do wyjścia, jeden z nich wpadł w szal, dobył noża i biegając po korytarzach ambulatorium, groził nim funkcjonariuszom Pogotowia. Dopiero wezwani telefonicznie policjanci obezwładnili awanturnika. Żadnych dokumentów przy nim nie znaleziono. Drugi awanturnik zbiegł.

Samochód wpadł na chodnik Na szczęście obeszło się bez ofiar

Pł. Grzybowski podjął północny ruch samochodów (należący do pł. Adamczewskiego (Styga, gm. Marki), który był podchmielony. W pewnej chwili, w przeciwną stronę nadjechał autobus linii „C”. Adamczewski, usiłując uniknąć starcia, skręcił gwałtownie. Rozpędzony samochód wpadł na chodnik, wprost domo graniczną i, łamiąc barierę żelazną na przeczce, ni 8-ch metrów. Wytworzyło się

zbiegowisko. W pewnej chwili, będący po cywilnemu policjant, zauważył znanego i karanego siodziaka „dolinajaka”, Józka Dorfmana (Niśka 59), usiłującego okraść jakiegoś kołtę. Policjant zatrzymał ugrzeszka w chwili gdy wyciągał nieznajomą z woreczka 60 zł. Pieniądze zwrócił właścicielowi Esterze Zysmanowej (Próżna 12). Złodzieja osadzono w więzieniu. Kierowcę zatrzymanego w 8 komis. za jazdę po pijanemu.

WIADOMOŚCI Z TORU

Wyniki gonitw z dn. 7 b.m.

GON. VI. dyst. 2.100 m., nagr. 1.000 zł. 1) Iris, 2) Pasternak i Rosa II, 3) Jagodziński, 4) Pommery (15,5), 5) Raptus (24), 6) Hunga (56,5), 7) Rybitwa (7), 8) Herpes (34,5), 9) Nord Ström (108). Wygr. w 2 m. 13 i pół sek. w zaciętej walce łeb w łeb. Tot. 9,5 i 7, fr. 8,50, 6,50 i 16.

GON. 7. dyst. 2.200 m., nagr. 1.800 zł. 1) Capri, 2) Pulc, 3) Dell (23), 3)

Elf (172,5), 4) Dai (13). Wygr. w 2 m. 20 i pół sek. pewnie o szyję. Tot. 9,5, fr. 6 i 7,5, porządek. 45.

GON. 8. dyst. 1.800 m., nagr. 1.000 zł. 1) Erytra, 2) Zajac, 3) Laufer II (82,5), 4) Ryngat II (80), 5) Rio Rita II (34,5), 6) Awangarda (62), 7) Róża (290,5). Wygr. w 1 m. 42 sek., wysyłana o jedną dług. Tot. 40,5, fr. 20,5 i 15, porządek. 560.

Niespodziewana i tajemnicza wizyta Minister kolonii w Palestynie

Zaostrzenie akcji pacyfikacyjnej

JEROZOLIMA, 7. 8. Utrzymała w głębokiej tajemnicy wizyta angielskiego ministra kolonii Malcolm Mac Donalda w Palestynie stała się sensacją dnia. Aczkolwiek ze strony brytyjskiej komunikują, że wizyta ta nie oznacza żadnej zmiany polityki Anglii — w Palestynie oczekują sensacyjnych wydarzeń w wyniku dwudniowych niemal narad angielskich mężów stanu.

Udział w naradach, obok Wysokiego Komisarza Palestyny, głównodowodzącego wojsk brytyjskich w Palestynie gen. Hailinga oraz generalnego inspektora policji mjr. Sandera wskazuje wyraźnie na temat i charakter narad.

Co mówi komunikat brytyjski

Komunikat ministerstwa kolonii ogłoszony o tej wizycie równocześnie w Londynie i Jerozolimie mówi:

„Minister kolonii Malcolm Mac Donald od pewnego czasu pragnął odbyć osobiste spotkanie z Wysokim Komisarzem dla Palestyny, celem omówienia z nim obecnej sytuacji w Palestynie. Mac Donald korzystając z tego, że parlament obecnie rozszedł się na wakacje letnie, odwiedził Wysokiego Komisarza w Palestynie. Minister wyładował na lotnisku Qalundia o godz. 8-iej w sobotę, 6 sierpnia. W ciągu całego dnia odbywały się narady z Wysokim Komisarzem, gen. Hailingiem, głównodowodzącym wojsk brytyjskich w Palestynie. Wśród osób, które brały udział w rozmowach, obecny był major Saunders, inspektor generalny policji w Palestynie oraz kilku wyższych urzędników brytyjskich. Dokonano wyczerpującego przeglądu obecnej sytuacji. Noc minister Mac Donald spędził w gmachu siedziby Wysokiego Komisarza, po czym

opuścił Palestynę w niedzielę po południu“.

Za wszelką cenę pokój

Minister MacDonald w czasie pobytu w Jerozolimie złożył następujące oświadczenie:

„Wysoki Komisarz i ja jesteśmy w stałym kontakcie drogą telefoniczną, ale było dla mnie rzeczą niezmiernie pożyteczną, że miałem sposobność odbycia z nim oraz z generałem Hailingiem konferencji, celem wyczerpującej wymiany informacji oraz ce-

lem dokonania przeglądu obecnej sytuacji w Palestynie. My, jak i wielu innych, zainteresowani jesteśmy w tym, aby dokończyć wszelkich starań dla przywrócenia pokoju w Palestynie na zasadzie sprawiedliwości dla obu narodów, których siedziba tam się znajduje. Te starania będą naszym ciągłym zadaniem w przyszłości“.

Zarówno to oświadczenie, jak i fakt wizyty wywołały w Palestynie daleko idące domysły. Zdaje się nie ulegać wątpliwości, że akcja pacyfikacji Palestyny zostanie znacznie zaostrzona.

Gen. Hamilton mówi:

Większe niż na Dalekim Wschodzie

Niebezpieczeństwo wojny istnieje na granicy Niemiec

LONDYN, 7. 8. Gen. sir Ian Hamilton przybył na lotnisko w Croydon z Niemiec. Został on, jak wiadomo, przyjęty przez kanclerza Rzeszy w Berchtesgaden.

Gen. Hamilton, przywódca legionu brytyjskiego w Szkocji, bawił w Berchtesgaden dwa dni i powrócił do Londynu prywatnym samolotem kanclerza.

Przedstawicielom prasy gen. Hamilton oświadczył, że ogólne nastawienie Rzeszy jest wybitnie pokojowe oraz że Hitler sam pragnie przede wszystkim utrzymania pokoju.

W dalszym ciągu gen. Hamilton wyraził wątpliwości co do zaangażowania się Niemiec w konflikt rosyjsko - japoński. — W razie jakichś kroków nieprzyjacielskich Rzesza ograniczyłaby się — jego zdaniem — do dostarczania stronom walczącym dział i samolotów. Tak samo zresztą jak Anglia — dodał gen. Hamil-

ton. „Większe niebezpieczeństwo wojny istnieje na samej granicy

Niemiec“, oświadczył dosłownie sir Hamilton.

40 czy 48 godzin ma trwać praca w fabrykach zbrojeniowych

PARYŻ, 7. 8. Sprawa powiększenia ilości godzin pracy w metalurgicznym przemyśle zbrojeniowym natrafiła na dość poważne trudności.

W sobotę związek zawodowy metalowców ogłosił komunikat, w którym oświadcza, że gotów jest rozpatrzyć przychylnie propozycję rządową co do wprowadzenia 48-godzinnego tygodnia

pracy w pewnych zakładach pracujących na rzecz obrony narodowej, jak w stoczniach okrętów wojennych, zakładach artyleryjskich i w fabrykach motorów samolotowych, jednakże pod warunkiem, że uprzednio rząd przeprowadzi akcję, w której wyniku zniknie bezrobocie w przemyśle metalurgicznym i wszyscy robotnicy — metalowcy uzyskają pracę w ramach 40-godzinnego tygodnia pracy.

Poza tym głównym warunkiem metalowcy wysunęli szereg warunków dalszych, domagających się między innymi podziału rządowych zamówień zbrojeniowych i t. d. Wobec tego rodzaju warunków, sprawa powiększenia tygodniowych godzin pracy w przemyśle zbrojeniowym dotychczas nie mogła być zrealizowana.

Zgon Stanisławskiego

MOSKWA, 7. 8. Zmarł tu znany kompozytor dramatyczny Konstanty Stanisławski, założyciel słynnego teatru artystycznego w Moskwie.

Milion złotych strat po katastrofalnym pożarze w Żorach

KATOWICE, 7. 8. Żory w pow. rybnickim, zostały nawiedzone

katastrofalnym pożarem. Mianowicie około godz. 1-iej w nocy wybuchł pożar w zabudowaniach „Amerykańskiego młyna parowego“, stanowiącego własność przebywającej w Ameryce rodziny Sternów.

Ogień strawił cały obiekt ze wszystkimi przybudówkami, urządzeniami, zapasami zboża i maki. Zniszczeniu uległy również maszyny. Według pobieżnych obliczeń straty wynoszą ok. 1 mil. złotych. Młyn był ubezpieczony na sumę 800.000 złotych. Przyczyna pożaru nie ustalona. Ogień ugaszono po 10-godzinnej akcji ratunkowej, a zgłiszczą tliły się przez cały dzień następny. W akcji brały udział straże pożarne z całej okolicy.

Utonięcie w wannie

W Żorach wydarzył się w łazni miejskiej w sobotę tragiczny wypadek. Przyszedł tam Paweł Zonek celem przysiadu kąpieli. Kiedy dłuższy czas nie wychodził z kabiny, otworzono drzwi i stwierdzono, że Zonek utonął w wannie. Lekarz nie mógł stwierdzić przyczyny śmierci. Zwłoki przewieziono do kostnicy.

Śródziemnym, zawiązał ostatnio do Cannes, zdecydował się wziąć inicjatywę osobiste i zaproponował obu stronom swój własny arbitraż.

Po ośmiogodzinnej konferencji na jachcie ministra między przedstawicielami związków zawodowych, a dyrekcją kasyna, konflikt został definitywnie załatwiony i kasyno oraz sale gry zostały otwarte z powrotem dla publiczności.

Tragiczny wypadek w Tatrach Mgr. Majewicz walczy ze śmiercią

ZAKOPANE, 7. 8. W sobotę po południu wezwano Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe do Doliny Pięciu Stawów, gdzie uległ wypadkowi młody turysta mgr. Majewicz Stanisław z Krakowa, spadając z Kozich Wierchów w stronę Doliny Pięciu Stawów.

Ofiara wypadku udzieliła

Już można grać w kasynie w Cannes

PARYŻ, 7. 8. W kasynie w Cannes wybuchł strajk pracowników kasyna na tle konfliktu między związkami zawodowymi pracowników, a dyrekcją o przyjęcie z powrotem do pracy sześciu wydalonych pracowników.

Strajk został zakończony w ciągu 24 godzin poza ramami normalnej procedury arbitrażowej, obecny bowiem w Cannes minister gospodarki narodowej Patenotre, który spędza urlop na swym jachcie na morzu

pierwszej pomocy towarzysze wybiegli. Członkowie Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego przetransportowali ranego do szpitala w Zakopanem. Wczoraj stan rannego nie wydawał się niebezpieczny, dziś jednak nastąpiło pogorszenie, mgr. Majewicz stracił przytomność i stan jego zdrowia budzi poważne obawy.

Nie jestem Kuropatkinem mówi Blücher o wojnie z Japonią

HELSINKI, 7. 8. Prasa fińska donosi, że marszałek Blücher miał odbyć ostatnią podróż inspekcyjną po garnizonach armii czerwonej na Dalekim Wschodzie.

W czasie inspekcji marszałek Blücher przemawiał do żołnierzy, zaznaczając, że w ostatnim konflikcie stroną agresywną jest Japonia. Między innymi Blücher powiedział: „My nie napadamy. Całą odpowiedzialność za ostatni konflikt ponosi Tokio. Japończy-

cy myślą, że mają do czynienia z Rosjanami z 1905-go roku. Na szczęście jednak ja nie jestem Kuropatkinem, lecz Blücherem, a nasza czerwona armia nie jest armią carską, którą dowodzili sprzedajni oficerowie“.

Cyrk Staniewskich przeciwko Zarządowi m. Lwowa

LWÓW, 7. 8. Zarząd Cyрку Staniewskich, który występuje we Lwowie, ogłosił oświadczenie, skierowane przeciw Zarządowi Miasta.

Dyrekcja Cyрку Staniewskich twierdzi, że tytułem podatku widowskiego i innych opłat pobrano we Lwowie 50 proc. ceny biletów, czego nie praktykuje się w żadnym z miast. Dyrekcja zamierza w związku z tym przerwać pobyt cyрку we Lwowie i zapowiada, że na przyszłość cyrk będzie omijał Lwów.

Dwie arystokratki francuskie Sfałszowały testament milionera

Sensacyjna afera parysko-argentyńska

Na str. 1 Czytelnicy znaleźli krótką wiadomość o aresztowaniu w związku z aferą fałszerstwa testamentu argentyńskiego milionera Gareil. Poniżej zamieszczamy dalsze, sensacyjne szczegóły tej niezwyklej afery.

PARYŻ, 7. 8. Cała prasa paryska z ogromnym zainteresowaniem podaje informacje z Buenos Aiers o sensacyjnej aferze fałszerstwa testamentu, w którą wnikłano zostały wybitne osobisto-

ści z arystokracji francuskiej, a mianowicie markiza i markizy Beaurepaire oraz siostra markizy wicehrabianka Guippeville.

Już od dawna, zarówno markiza Beaurepaire, jak i wicehrabianka Guippeville były podejrzanymi o sfałszowanie testamentu multimilionera argentyńskiego Garcii, który od szeregu lat zamieszkiwał w Paryżu, a z którym obie panie były serdecznie zaprzyjaźnione. Garcia zmarł przed trzema laty a testament, który został wysłany w dzień jego śmierci do adwokatów, przeznaczał wbrew postanowieniom poprzedniego testamentu, sporządzonego na rzecz jego siostrzenicy, cały majątek markizie Beaurepaire i wicehrabiance Guippeville. Po dłuższym procesie, wszczętym przez siostrzenicę Garcii, które zakwestionowały autentyczność testamentu, drugi testament uznany został jednak przez sądy paryskie na mocy orzeczenia biegłych grafologów za autentyczny.

Markiz Beaurepaire z małżonką i szwagierką Guippeville udał się do Argentyny, by tam objąć w posiadanie główne majątki zmarłego milionera, który poza tym posiadał w Paryżu kilka pałaców i nieruchomości we Francji. Sądy argentyńskie na podstawie nowych danych wdrożyły na nowo dochodzenie, w wyniku którego najpierw markiza Beaurepaire została aresztowana i umieszczona w szpitalu więziennym ze względu na swój stan zdrowia, a ostatnio w sobotę sędzia

śledczy zarządził aresztowanie markiza Beaurepaire i wicehrabianki Guippeville.

Sprawa ta wywołuje w Paryżu tym większą sensację, gdyż chodzi tu o osoby bardzo znane na terenie towarzyskim Paryża, a po za tym sam spadek sięga kwoty 20 milionów dolarów.

1000 osób umiera tygodniowo w Szanghaju

TOKIO, 7. 8. Z Szanghaju donoszą, iż w mieście daje się zauważyć nowe nasilenie epidemii cholery. Liczba zmarłych na tę chorobę dochodzi do tysiąca tygodniowo.

Rodezja nie chce żydów

BULAVAYO, 7. 8. Rząd północnej Rodezji wydał oficjalny komunikat w sprawie uchodźców żydowskich.

Komunikat stwierdza, że po odbyciu poufnych narad nad propozycją zbadania możliwości osiedlenia kolonistów żydowskich w północnej Rodezji rząd rodezyjski doszedł do przekonania, że ze względu na gospodarczy plan kolonizacji żydowskiej jest niepraktyczny i zwrócił się do rządu angielskiego z wezwaniem, by zaniechał dalszych kroków w tej kwestii.

Z portów bałtyckich do Hiszpanii

Płyną „czerwoni” ochotnicy i oficerowie — doradcy techniczni

RZYM, 7. 8. Virginio Gayda, omawiając na łamach „Voce d'Italia“ przebieg działań wojennych w Hiszpanii, pisze, że posilił jakie w ostatnich czasach otrzymał czerwoni, składają się w wielkiej mierze z Francuzów, co jest dowodem, że z Francji nadal idzie systematycznie kontrabanda wojenna do Hiszpanii. Celem zatarcia śladów, centrala kontrabandy materiału wojennego, wysłanego do Hiszpanii, została obecnie przeniesiona na

Bałtyk. Z portów bałtyckich transporty kierowane są do Normandii, a stamtąd różnymi etapami idą do Hiszpanii.

Ostatnia akcja wojenna nad rzeką Ebro ujawniła, że we Francji istnieje nowa organizacja, dostarczająca Hiszpanii oficerów, którzy są pomocnikami dowódców hiszpańskich, oficerowie ci posiadają charakter doradców technicznych i noszą ubrania cywilne.

Samoloty powstańcze zbombardowały Statek angielski „Lake Lugano“

BARCELONA, 7. 8. Wczoraj o północy hydroplan powstańczy typu „Savoya“ krążył przez pół godziny nad portem Palamos, 70 km. na północ od Barcelony, po czym znikł.

W tym czasie statek angielski „Lake Lugano“ stał w porcie na kotwicy. O godz. wpół do 3-iej rano 2 hydroplany powstańcze urządziły nalot na port, zrzucając 40 bomb 150-kilogramowych.

„Lake Lugano“ został trafiony i podpalony. O godz. 3.15 zjawił się nad portem hydroplan typu „Savoya“ i rzucił kilka bomb w

pobliżu statku angielskiego, po czym lecąc nisko nad okrętem, zatakował załogę, zajęętą gaszeniem pożaru, ogniem z karabinów maszynowych. Jeden z członków załogi został ciężko ranny. Ładunek uległ zupełnemu zniszczeniu. „Lake Lugano“ ma 2120 ton, jest zarejestrowany w Londynie i należy do towarzystwa okrętowego Charles Strubin et Co. Ltd.

Walka o „błękitną wstęgę Atlantyku“

LONDYN, 7. 8. Według wszelkiego prawdopodobieństwa w obecnej podróży „Queen Mary“ pobije rekord „Normandie“ w rejsie z zachodu na wschód. Przy wyjątkowo sprzyjających warunkach atmosferycznych „Queen Mary“ przebyła w ciągu 25 godzin 784 mil morskich, czyli szła z szybkością 31.36 węzłów.

Zgon ofiary bombardowania Alicante

BARCELONA, 7. 8. Brytyjski agent konsularny, który odniósł ranę w czasie bombardowania Alicante, zmarł dziś rano.

Ceny ogłoszeń:

za miejsce wysokości i milimetra przez szerokość jednej kolumny (na wszystkich stronach po 6 kolumnach): na 1-iej stronie — 1 zł. w tekście; (wśród artykułów) 80 gr. w reklamach (wśród ogłoszeń) — 60 gr. na pozostałych stronach — 70 gr. w dodatku niedzielnym 70 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. opisy specjalne — 3 zł. lekarskie 30 gr. Ogłoszenie po 20 gr. za wyraz, dwa litery w ogłoszeniach „drobnych“ liczy się za oddzielne wyrazy, tusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznaczają się cyfrą (N.), a komunikaty — wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Dział ogłoszeń: Nowy świat 15 m. 1. i piętro. Biuro czynne od godz. 9 rano do 4 popoł. Tel. 224-40.

REDAKCJA: Warszawa Al. Jerozolimskie 121 Telefon 668-62 (sekretariat) 668-99 (ogólny) 330-59 (Dział gospodarczy „Kronika Kmiecia“) Oddział miejski „ABC“ Nowy świat 15. i piętro. tel. 224-80 przyjmuje interesantów codziennie w godzinach 17.30 — 19.00
ADMINISTRACJA: Warszawa Al. Jerozolimskie 121 Tel. 309-33, 309-32 (Kasa, buchalteria) Kantor — Prenumerata Nowy świat 15 m. 1. i piętro. tel. 224-50 Zarząd: Dział Ogłoszeń: Nowy świat 15 m. 1. i piętro. tel. 224-40 Konto PKO 23400 Pocztowe Konto Rozrachunkowe Nr 2 Skrzynka Poczтовая 745 Adres telegraficzny: ABC Warszawa PRZEDSTAWICIELSTWA: Codz. Piotrkowska 103 tel. 111-44 Biuro czynne w godz. 10.15 — 18.15 w roman. 21 Grudnia Włocławek, Dział 34 tel. 135 Kalendarz Kiełczyński i tel. 477 Katowice, ul. Starowiejska 3 PRZEMUMERATA: miesięczna (z odroczeniem do domu) i na prowincję zł. 3.30 miesięcznik, wydawni 5 w wian 5 zł. dziennie Sienkiewicza zł. 3.30 miesięcznik Za granicą zł. 4.00 Wyd. 5 zł. srebrna słowacki W M. Gdansk i na Węgrzech cena prenumeraty tak w kraju Za zwrot nadesłanych a nie zamówionych rekopisów redakcja nie odpowiada

Redaktor naczelny: dr. Tadeusz Gluźński

Wydawca: Spółka Wydawnicza „ABC“ Sp. z ogz. odp.
Odbito w „Drukarni Literackiej“, Warszawa, Al. Jerozolimskie 121.

Redaktor odpowiedzialny: Henryk Wysokowski